

La literatura juvenil

Marta Roura Solanich

2n de Batxillerat

Curs 2017 - 2018

A la meva mare per portar-me a una llibreria per primera vegada, obrir-me les portes al món
de la lectura i descobrir-me la passió pels llibres.

Vull agrair a totes les persones que han fet possible aquest treball. Als meus pares i al meu germà per portar-me a Barcelona quan hi havia alguna presentació i haver-se d'esperar fins que acabés i al meu tiet per deixar-me instal·lar al seu pis quan els esdeveniments eren dos dies seguits i no em valia la pena tornar a casa. A la Irene i a l'Eugènia per venir sempre amb mi i ajudar-me amb les gravacions de les presentacions per després poder transcriure-les i utilitzar-les pel treball. A en Pol per fer-me les fotos amb els autors i enviar-les perquè les tingués en bona qualitat. A tots els autors i autores que s'han ofert a ajudar-me per completar el treball. Gràcies a Alba Quintas, Alexandra Roma, Alice Kellen, Amy Lab, Andrea Herrero, Andrea Izquierdo, Andrea Tomé, Anna Manso, Beatriz Esteban, Beth Revis, Blue Jeans, Clara Cortés, Daniel Ojeda, Evelyn Skye, Gema Bonnín, Íria G. Parente i Selene M. Pascual, Jara Santamaría, Lisa Williamson, Maite Carranza, Marissa Meyer i Joanne, Marta Botet, Romina Russell, Sebastián G. Mouret, Shea Olsen i Victoria Álvarez per contestar l'entrevista. I gràcies especialment a Laia Soler per haver volgut que ens trobéssim una tarda perquè et pogués entrevistar en persona, per ajudar-me a contactar amb altres autors i per respondre'm i resoldre'm totes les preguntes que he tingut.

El verb llegir, com el verb estimar i el verb somiar, no suporta la forma en imperatiu. Jo sempre els aconsello als meus estudiants que si un llibre els avorreix el deixin; però que no el llegeixin perquè, que no llegeixin un llibre perquè és modern, que no llegeixin un llibre perquè és antic. La lectura ha de ser una de les formes de la felicitat i no es pot obligar a ningú a ser feliç.

Jorge Luis Borges

ÍNDIX

0.	INTRODUCCIÓ.....	7
1.	QUÈ ÉS LA LITERATURA JUVENIL?	9
2.	TENDÈNCIES EN LA LITERATURA JUVENIL:	14
3.	DIFERÈNCIES AMB LA LITERATURA ADULTA, EL MIDDLE GRADE I EL NEW ADULT	19
4.	MENYSPREU DE LA LITERATURA JUVENIL	22
5.	LA IMPORTÀNCIA DE LA LECTURA I L'HÀBIT DE LLEGIR	24
6.	LECTURES OBLIGATÒRIES:.....	29
7.	ANÀLISI LLIBRES:.....	31
8.	CARACTERÍSTIQUES:.....	33
8.1.	GÈNERES:.....	33
8.2.	TEMES:.....	36
8.3.	NARRADORS I FOCALITZACIÓ:.....	37
8.4.	HISTÒRIA I TRAMA:	40
8.5.	EL TEMPS:.....	46
8.6.	ESPAI:.....	47
8.7.	PERSONATGES I LES SEVES VEUS:.....	48
9.	PLATAFORMES QUE DIFONEN LA LITERATURA JUVENIL:.....	49
9.1.	EL CINEMA I LES ADAPTACIONS CINEMATOGràFIQUES:	49
9.2.	PROGRAMES DE TELEVISIÓ:	51
9.3.	BOOKTUBE:.....	52
9.4.	BOOKSTAGRAM:.....	67
	LLIBRES JUVENILS:	69
	COL·LABORACIONS AMB EDITORIALS:	72
10.	ESDEVENIMENTS:	73
10.1.	Assistència a la II trobada de joves lectors (02/07/2016).	73
10.2.	Presentació del llibre <i>Otoño en Londres</i> d'Andrea Izquierdo (22/10/2106).	74
10.3.	Presentació de <i>Cosas que escribiste sobre el fuego</i> de Clara Cortés (19/11/2016).	75
10.4.	Presentació de la novel·la de relats <i>Por una rosa</i> (25/03/2017).	76
10.5.	Assistència a la Book Con Barcelona (08/04/2017 i 09/04/2017).	77
10.6.	Firma de Blue Jeans (22/04/2017).	79
10.7.	Col·laboració amb la llibreria Laie (23/04/2017).	79
10.8.	Assistència a diverses firmes el dia de St. Jordi.	80
10.8.1.	Firma de l'autora R.J. Palacio	81

10.8.2.	Firma de <i>La flor de fuego</i> d'Alba Quintas.....	81
10.8.3.	Firma de Javier Ruescas. 8.....	82
10.8.4.	Firma d'Íria Gil Parente i Selene Molares Pascual.....	82
10.9.	Assistència a la III trobada de joves lectors (30/06/2017):	83
10.10.	Assistència al Fòrum Edita Barcelona 2017 (06/07/2017).	85
10.11.	Entrevista a Laia Soler (05/09/2017).....	86
10.12.	Presentació <i>Invierno en Las Vegas</i> d'Andrea Izquierdo (13/10/2017).....	86
10.13.	Presentació <i>Ladrones de libertad</i> d'Íria G. Parente i Selene M. Pascual (04/11/2017).	87
10.14.	Presentació <i>La Ciudad de las sombras</i> de Victoria Álvarez (02/12/2017).	87
11.	CONCLUSIONS	88
12.	FONTS	90

0. INTRODUCCIÓ

Des de la primera vegada que vaig sentir a parlar del treball de recerca vaig tenir clar que la literatura juvenil havia de ser el tema del meu. Primer de tot perquè m'apassiona llegir i és el que més gaudeixo fent. Sempre m'ha agradat llegir però es podria dir que es va convertir en la meva veritable passió quan el Nadal de 2008 em van regalar el llibre *Viatge al regne de la fantasia* de Geronimo Stilton i, tot i tenir més de 200 pàgines no em va durar ni una setmana. Anys més tard quan vaig llegir per primera vegada literatura juvenil, concretament la trilogia de *Memòries d'Idhún* de Laura Gallego, em vaig enamorar completament de la lectura i és una de les coses més importants per a mi. La segona motivació per triar aquest tema és perquè cada curs es fa a classe de llengua i literatura però mai no es parla de llibres juvenils tot i la joventut dels alumnes i és una cosa que sempre m'ha sorprès. En tercer lloc, perquè la percepció que la majoria de les persones té és que els joves no llegeixen i que la lectura és una activitat solitària i volia demostrar que cap de les dues afirmacions és certa. Un altre punt a favor d'haver escollit aquest treball és que tot i que en principi no ho pugui semblar té molta part pràctica que acompanya a la part teòrica i personalment penso que és el més important del treball de recerca. Finalment, però no menys important, la literatura juvenil era un món en el qual ja estava ficada perquè havia anat a presentacions i coneixia a altres lectors i també perquè tenia coneixement de l'existència de la comunitat a la xarxa, tant a Youtube com a Instagram.

Els objectius que es pretenen assolir amb aquest treball de recerca són:

- Definir i saber què és la literatura juvenil i veure les diferències que hi ha amb la literatura adulta i dos altres subgrups que són el "Middle grade" i el New Adult.
- Conèixer quines han estat les tendències de llibres juvenils dels últims anys.
- Confirmar la importància que té la lectura i debatre el paper de les lectures obligatòries.
- Observar quines característiques tenen les novel·les juvenils i exemplificar-les amb fragments de quatre llibres analitzats per a l'ocasió.
- Veure quines plataformes digitals difonen la literatura centrant-nos en les xarxes socials.
- Crear un perfil a Instagram per donar a conèixer llibres i intentar aconseguir col·laboracions amb editorials com a part de l'experiència de ser Bookstagramer.
- Assistir a diverses firmes i presentacions de llibres i també a esdeveniments literaris.

- Entrevistar a Booktubers i escriptors de literatura juvenil per veure quina percepció tenen ells de diferents aspectes relacionats amb el tema.

La major part de la informació utilitzada per elaborar el treball prové d'articles, de les entrevistes fetes a autors de literatura juvenil i del buidat d'informació dels esdeveniments als quals s'ha assistit. També s'han consultat llibres, i informació de les xarxes socials com Twitter o Youtube. Tot i la quantitat d'informació escrita de la que s'ha disposat sinó hagués estat per les entrevistes i les fonts orals dels esdeveniments moltes parts no haurien estat complertes ja que moltes coses no es troben a la xarxa ni als llibres. Per descomptat també s'han utilitzat els quatre llibres escollits per exemplificar les característiques dels llibres juvenils que han sigut *El retrat de Dorian Gray* d'Oscar Wilde, *Caraval* de Stephanie Garber, *Harry Potter i la pedra filosofal* de J.K. Rowling i *Allà on els arbres canten* de Laura Gallego. Cal afegir que, tot i la disposició dels autors per col·laborar amb el treball la participació d'alguns no ha estat possible per problemes d'horari per part seva, malgrat tot s'ha aconseguit entrevistar-ne a 25. Alguns esdeveniments han tingut la dificultat afegida del desplaçament i l'allotjament.

El treball es divideix en 10 apartats que corresponen gairebé tots amb un dels objectius proposats. En un principi es tenia previst fer l'anàlisi dels llibres per separat però es va veure que no tenia sentit i al final ha servit per exemplificar les característiques. Al llarg del treball també hi ha fragments d'entrevistes i d'àudios transcrits dels diferents esdeveniments en què s'ha assistit ja que així la informació queda molt més completa. Els apartats són per ordre la definició de la literatura juvenil, essencial per continuar amb el treball, les tendències dels darrers anys per entendre el panorama actual, les diferències amb la resta de la literatura i el menyspreu que pateix per més tard veure les característiques, la importància de la lectura i les lectures obligatòries a l'hora de formar lectors i com influencia la difusió que es fa per xarxes socials, les característiques exemplificades per observar-les bé, les plataformes que s'encarreguen de la difusió i l'evolució del perfil creat per comprovar la teoria i finalment tots els esdeveniments realitzats.

En resum, amb aquest treball es pretén estudiar la literatura destinada principalment als joves mitjançant la participació de molts autors d'aquesta i amb el suport d'articles i llibres sobre el tema i també novel·les i veure la influència que tenen les xarxes socials en l'activitat de llegir.

1. QUÈ ÉS LA LITERATURA JUVENIL?

La literatura és l'art que utilitza la paraula com a instrument. Consisteix en la realització d'obres amb un objectiu més estètic que no pas didàctic.

La literatura juvenil és, a grans trets, aquella literatura que està dirigida principalment als joves i adolescents (aproximadament entre 13 i 18 anys). La literatura juvenil no és un gènere de la literatura, tot i que algunes persones ho consideren així, sinó que és una branca destinada principalment a un públic juvenil.

Tot i això també hi ha adults que llegeixen obres de literatura juvenil i adolescents i joves que llegeixen literatura adulta.

A més, hi ha diversos autors que opinen que la literatura juvenil és només una etiqueta per orientar. Opinen que aquesta literatura que s'anomena juvenil existiria igual però sense estar diferenciada de la resta de literatura. Seria literatura sense més amb uns personatges joves. Alguns d'aquests autors són Jordi Cervera i Jordi Sierra i Fabra.

La categoria juvenil és gairebé un insult perquè vosaltres podeu llegir el que vulgueu i com vulgueu ja que la vostra capacitat mental i lectora és tant o millor que la d'una persona de 50 anys. Jo sempre he lluitat en contra de les etiquetes. Reconec que és una cosa de màrqueting que funciona molt bé i permet vendre molt bé o si més no situar a les persones que no llegeix. Però crec que la gent que és lectora ja té altres pistes per descobrir si un llibre els interessa no.¹

La literatura infantil existeix però la juvenil no. Quan faig un llibre per un nen tinc clar que és per nen i quan escric no baixo el llistó, només adapto el llenguatge i les paraules perquè estiguin més acord. A partir d'aquí la paraula literatura juvenil no existeix, és un invent. Quan faig un llibre no penso en qui el llegirà, faig el llibre que sento, com el sento i quan el sento, després que el llegeixi a qui li agradi i a qui li interessi. Les etiquetes són horroroses. Quan fas un llibre en que el protagonista té 12 anys el publiquen en un segell juvenil encara que sigui molt dur. Per mi, la literatura juvenil és una etiqueta fictícia, un invent.²

En resum es podria dir, com diu Victoria Álvarez, que la literatura juvenil és el conjunt d'obres que els editors consideren juvenils a partir del seu criteri per classificar-la.

¹ Xerrada de Jordi Cervera durant la Book Con Barcelona (08-04-17).

² Xerrada de Jordi Sierra i Fabra durant la Book Con Barcelona (08-04-17).

És un tema bastant complicat i ni tant sols els propis acadèmics es posen d'acord. Aquestes etiquetes, en el fons, no són més que un criteri adoptat per editorials, distribuïdores i llibreries per fer més fàcil la seva feina.³

Imatge 2: Grup d'adolescents i joves llegint.

Imatge 1: Noies llegint.

³ Entrevista a Victoria Álvarez.

La literatura juvenil no té una definició clara però es podria dir que es tracta d'una literatura amb la que els lectors es senten identificats i viuen els personatges amb molta intensitat, això és també la clau del seu èxit. És per aquest motiu que els personatges acostumen a tenir una edat similar a la dels lectors. A més es tracten temes específics de l'adolescència i la joventut com l'autoconeixement o el descobriment del món adult.

Penso que els elements que fan que un llibre sigui considerat juvenil són per començar l'edat dels personatges, sobretot la del protagonista o la protagonista però sobretot crec que és una qüestió de tema. En la majoria dels llibres juvenils, que no siguin marcadament romàntics, està molt present el tema de la recerca d'una mateixa perquè és l'edat en la que t'has de buscar un altre lloc del que ja tenies assignat a la vida fins al moment. Busques el lloc i la identitat així que personalment crec que són l'edat i el tema.⁴

Actualment crec que l'únic element que diferencia la literatura juvenil de l'adult és l'edat dels protagonistes: adolescents o joves adults, que fan que el lector s'identifiqui de manera més fàcil amb ell.⁵

La majoria dels escriptors, com Íria G. Parente i Selene M. Pascual, estan d'acord en que és una pregunta molt difícil de respondre i que al final depèn molt del que vol l'editorial.

És realment complicat respondre a aquesta pregunta, perquè tots els arguments que es donen per etiquetar un llibre com a juvenil són fàcilment desmuntables: des de la temàtica a l'edat del/de la protagonista. Al final el que compta és la paraula de l'editorial i com desitgin vendre el text.⁶

Imatge 3: Manifest de la literatura juvenil de la revista El templo de las mil puertas.

⁴ Entrevista a Laia Soler.

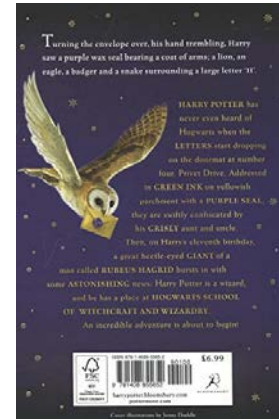
⁵ Entrevista a Beatriz Esteban.

⁶ Entrevista a Íria G. Parente i Selene M. Pascual.

Aquestes dues característiques que es podria dir que són les principals per considerar un llibre com a juvenil s'acostumen a trobar a la sinopsis (resum curt que ens explica de què va la novel·la). Alguns exemples:

Sinopsis de *Harry Potter i la pedra filosofal* de J.K. Rowling (1997):

"Harry Potter has never even heard of Hogwarts when the letters start dropping on the doormat at number four, Privet Drive. Addressed in green ink on yellowish parchment with a purple seal, they are swiftly confiscated by his grisly aunt and uncle. Then, on Harry's eleventh birthday, a great beetle-eyed giant of a man called Rubeus Hagrid bursts in with some astonishing news: Harry Potter is a wizard, and he has a place at Hogwarts School of Witchcraft and Wizardry. An incredible adventure is about to begin!"

Sinopsis d'*Allà on els arbres canten* de Laura Gallego (2010):

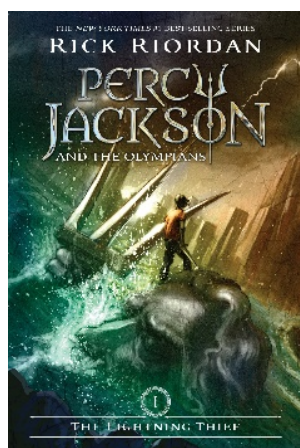
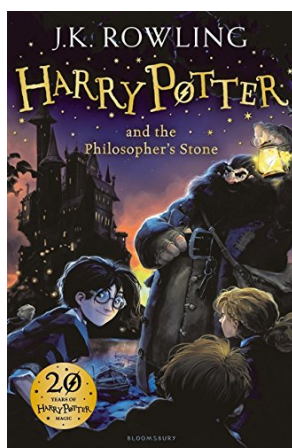

La Viana, l'única filla del duc de Rocagrisa, està promesa a Robian de Castellmar des que eren petits. Tots dos s'estimen i es casaran a la primavera. Però, durant les festes de celebració del solstici d'hivern, un home estrafolari adverteix al rei de Nòrtia i els seus cavallers de l'amenaça dels bàrbars de les estepes... I tant Robian com el duc es veuen obligats a anar-se'n a la guerra. En aquestes circumstàncies, una noia com la Viana no pot fer altra cosa que esperar que el seu promès torni. I, potser també, fer cas de les llegendes que s'expliquen sobre el Gran Bosc... allà on els arbres canten.

2. TENDÈNCIES EN LA LITERATURA JUVENIL:

Des de finals del segle XX amb l'aparició exitosa de *Harry Potter i la pedra filosofal* de J.K. Rowling (1997) la literatura juvenil s'ha mogut per tendències. Quan un llibre d'una temàtica concreta té molt èxit de seguida es pot veure com al mercat editorial es publiquen molts llibres del mateix gènere i amb temàtica similar. Tot i que en tot moment hi ha llibres de tots els gèneres i temàtiques n'hi ha uns que destaquen per sobre dels altres. L'elecció dels llibres ha estat basada en els èxits segons l'aplicació i web "Goodreads" i els més mencionats a la xarxa.

La primera tendència va ser originada per Harry Potter i no són poques les novel·les amb arguments i elements similars als de la història del nen mag. Actualment encara hi ha llibres que segueixen patrons semblants com, malgrat ser "Middle grade"⁷, *Percy Jackson i el lladre del llamp* (2005) de Rick Riordan i *Magisterium: La prueba de hierro* (2014) de Holly Black i Cassandra Clare.

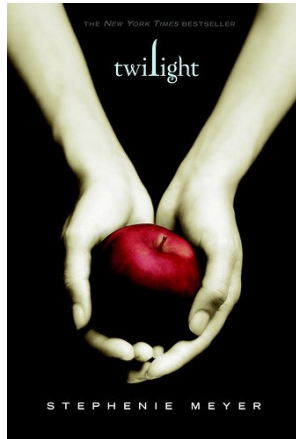
A nivell nacional els llibres de *Memòries d'Idhún* (2004) de Laura Gallego van marcar un abans i un després en la fantasia espanyola.

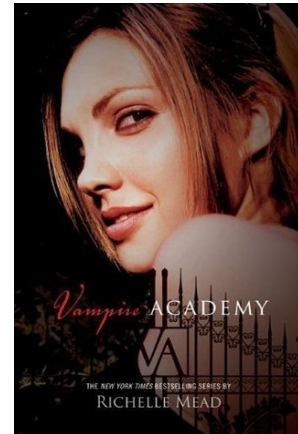
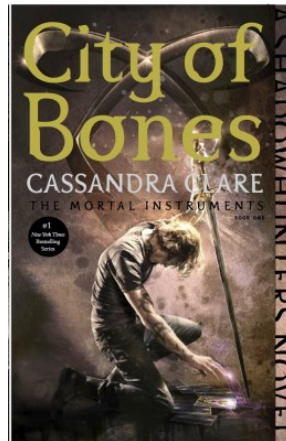
⁷ Explicat en el punt de: Diferències

Uns anys més tard, quan Harry Potter entrava a la seva recta final, Stephanie Meyer va publicar la saga *Crepuscle* (2005) que ràpidament va esdevenir un fenomen creant així una nova tendència. Aquesta es basa en els amors paranormals protagonitzat per vampirs i homes llop. De seguida les llibreries es van omplir de llibres amb trames molt semblants. Cal destacar

Caçadors d'ombres (2007) de Cassandra Clare i *Vampire Academy* de

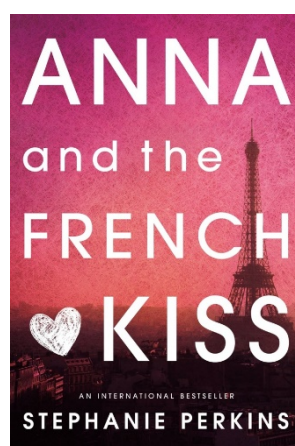
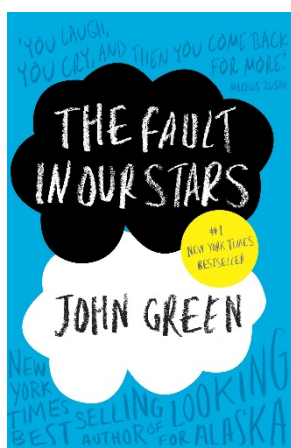
Richelle Mead (2007).

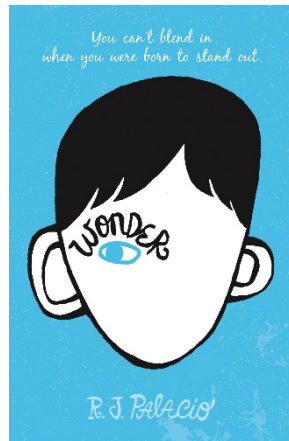

La següent tendència es tracta del gènere de les distòpies. Aquesta va començar amb la publicació dels llibres de Suzanne Collins, *Els jocs de la fam* (2008) tot i que a Japó ja s'havia Koushun Takami ja havia escrit *Battle Royale* (1999) que té una premissa similar. Al cap de cop les distòpies van augmentar exponencialment. Les més destacades són *El corredor del laberint* (2009) de James Dashner, *Divergent* (2011) de Veronica Roth, *Delirium* (2011) de Lauren Oliver, *La cinquena onada* (2013) de Rick Yancey i *La reina roja* (2015) de Victoria Aveyard.

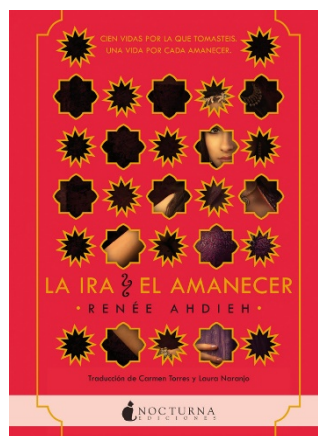
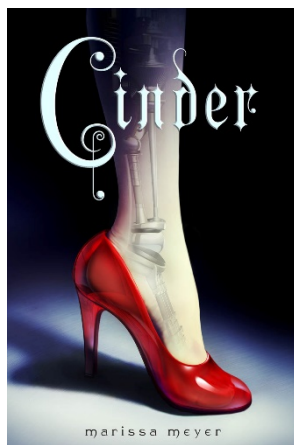

Uns anys després de la publicació d'*Els jocs de la fam* va iniciar la tendència del realisme contemporani. L'auge va ser degut al llibre *No està escrit a les estrelles* (2012) de John Green, i també a *Un beso en París* (2010) de Stephanie Perkins. Altres èxits del mateix any 2012 són *Eleanor & Park* de Rainbow Rowell, *Wonder* de R.J. Palacio i *Cada día* de David Levithan.

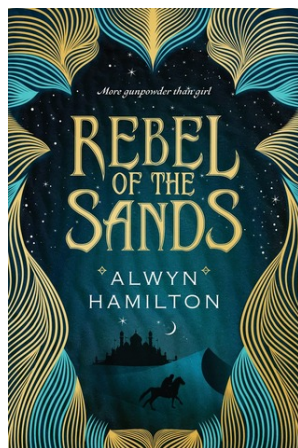

Fa quatre anys va començar la tendència dels “retellings” de contes clàssics tot i que el llibre que van convertir-se en èxit és anterior a aquesta data. En destaquen *Cinder* (2012) retelling de la Ventafocs de Marissa Meyer, *La ira y el amanecer* (2016) retelling de Les mil i una nits de Renée Ahdieh, *Una corte de rosas y espinas* (2015) retelling de La Bella i la Bèstia de Sarah J. Maas

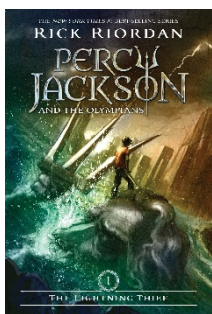
En aquest moment la tendència que predomina és la fantasia amb llibres com *Trono de cristal* (2012) de Sarah J. Maas, *Rebel of the sands* (2016) d'Alwyn Hamilton i *Caraval* (2017) de Stephanie Garber.

3. DIFERÈNCIES AMB LA LITERATURA ADULTA, EL MIDDLE GRADE I EL NEW ADULT

Definint la literatura juvenil s'ha vist que la paraula juvenil és només una etiqueta que utilitzen les editorials per a poder classificar-la i orientar-la al públic adolescent més fàcilment. És per això que no hi hauria d'haver gaires diferències amb la resta de la literatura i realment és així. De fet, només es diferencia en l'edat dels protagonistes i en els temes que tracta. Precisament aquestes dues qüestions són les que es prenen com a referència per classificar els llibres juvenils com a juvenils.

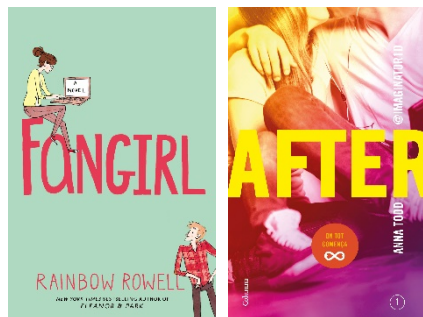
Fins fa pocs anys a Espanya només es diferenciava entre la literatura infantil, la literatura juvenil i la literatura adulta però en la llengua anglosaxona hi ha dues distincions més que són el "Middle grade" i el "New adult" que ja s'han adoptat.

El "Middle grade" és la literatura destinada a persones d'entre 10 i 13 anys. És el primer contacte que els nens i pre-adolescents tenen amb la literatura juvenil. És el pas entre la literatura infantil i el Young Adult o literatura juvenil. Els llibres de l'autor Rick Riordan, en destaca la saga de *Percy Jackson*, són "Middle grade"

Per altra banda el "New Adult" és la literatura destinada a joves d'entre 17 i 25 anys. És el pas anterior a llegir literatura adulta. Els protagonistes acostumen a ser universitaris i les relacions sexuals habituen a tenir més presència. Tot i així hi ha molts llibres "New Adult" que només es diferencien amb els juvenils per l'edat dels personatges.

Dos casos molt clars on es pot veure aquest fet de la presència o no de relacions sexuals en novel·les considerades "New adult" són *Fangirl* de Rainbow Rowell i *After* d'Anna Todd. En ambdós llibres els protagonistes són universitaris però en el primer no hi ha cap escena sexual i en el segon, a més de comptar amb una relació tòxica⁸, n'està ple.

⁸ Article d'Íria G. Parente al seu blog d'escriptora "Creando entre dos" sobre *After*: <https://creandoentredos.com/2015/05/11/opinion-after-un-amor-mas-bien-finito/>

L'autora Laia Soler s'ha trobat que classifiquen *Heima es hogar en islandés* com a New Adult perquè els personatges tenen edat d'universitaris però el llibre no té absolutament cap escena de sexe.

A mi, per exemple em diuen que *Heima es hogar en islandés* ho consideren "New adult" perquè la noia té 19 anys i ja està a la universitat i els nois en tenen 23 i 25 respectivament. Per l'edat ho consideren així però jo altra vegada crec que és més qüestió de temes i a part, tot i que no hauria de ser així i és reivindicat molt que no és només això, a la pràctica el que determina molt el "New Adult" és la quantitat de sexe que hi ha. Cada vegada sembla que es trenquen més tabús a la literatura juvenil però fins ara amb aquest tema no. Si més no el "New Adult" que jo he llegit per temes de feina és molt més explícit, té un toc més adult.⁹

Javier Ruescas després de llegir un article de revista Publishers Weekly sobre un estudi que mostrava que a Estats Units el 55% del compradors de novel·les destinades a un públic jove eren adults, declarava:

Como decía el artículo en su conclusión: la tendencia era muy positiva para los editores, ya que estos consumidores adultos de libros juvenil adultos forman el segmento más codiciado.

El límite de la edad a la que están destinadas las novelas juveniles se ha roto.

En definitiva, esto se debe a que en Estados Unidos se están publicando en Juvenil novelas que atraen al público adulto. Sin embargo, como en España muchas de estas novelas se publican directamente en colecciones para adultos, este fenómeno no se está desarrollando de una manera tan evidente.

Entre tonos de gris, de Ruta Sepetys (publicado en España por Maeva adultos y por Speak, sello de Penguin en Estados Unidos); La ladrona de libros, de Markus Zusak (publicado aquí por Lumen, y por Knopf Books for Young Readers en Estados Unidos); Génesis, de Bernard Becket (publicado aquí por Salamandra y por Houghton Mifflin Harcourt en Estados Unidos); La probabilidad estadística del amor a primera vista, de Jennifer E. Smith (del sello Poppy-Little Brown en Estados Unidos y de Suma de letras el castellano) o Mi hermana

⁹ Entrevista a Laia Soler (08/09/2017).

vive sobre la repisa de la chimenea, de Annabel Pitcher (Orion Children's Books en su país de origen y Siruela en el nuestro) son solo algunos ejemplos de esta práctica.

¿Por qué estos libros, que se plantearon en sus países originales como novelas juveniles, llegan a España de la mano de editoriales de adultos? ¿Acaso están los lectores juveniles españoles menos capacitados para leer estos libros? ¿O se debe más bien a los precios que se pagan por los derechos y que se considera que se rentabilizarán más en la sección de adultos? ¿No es una contradicción, en ese caso, decir que la literatura juvenil solo es para jóvenes, cuando los libros de este mismo género que también pueden gustar a adultos se venden automáticamente en adultos con la -muchas veces errónea- premisa de que “el joven también se acercará a esa sección”?

Creo que este inesperado posicionamiento, muchas veces injustificado, le roba al género algunas de sus mejores novelas. Libros que perfectamente podrían ser leídos por adultos, pero que tienen todas las características para ser considerados juveniles y no obstante se les saca de la sección que les corresponde por miedo a que los adultos vayan a ignorarlo en la sección en la que van a comprar novelas sus hijos.

En consecuencia, y dado que muchas editoriales juveniles se están dando cuenta del amplio fragmento de mercado que se están perdiendo, parece existir un nuevo objetivo, que consiste básicamente en intentar publicar lo que se conoce como “cross-overs”. Novelas que, aunque en un principio están destinadas a ese público más joven, atraigan del mismo modo a los adultos. El título que comenzó esta tendencia fue *El niño con el pijama de rayas*, de John Boyne (Salamandra). Una novela que, aunque cuenta la historia de dos preadolescentes durante la II Guerra Mundial, fascinó al mundo entero y se coló en todas las listas de más vendidos.

No obstante, a día de hoy la tendencia comienza a ser distinta: se trata de publicar libros juveniles en colecciones de adultos y trabajar para que el público juvenil conozca la novela y se difumine por completo la barrera. Un proceso, como digo, mucho más artificial.¹⁰

¹⁰ RUESCAS, Javier (s.d.). *Límites en la Literatura Juvenil*.

https://www.mecd.gob.es/lectura/pdf/v12_javier_ruescas.pdf

4. MENYSPREU DE LA LITERATURA JUVENIL

La literatura juvenil és moltes vegades considerada una literatura de menor qualitat o de segona categoria només pel fet d'estar destinada a joves.

Personalment i parlant amb diversos lectors en alguns esdeveniments de literatura juvenils als que s'ha assistit, s'ha pogut veure que a la gran majoria ens han qüestionat perquè llegim els llibres que llegim i que quan bona literatura, referint-se a literatura adulta, i deixarem estar aquestes històries juvenils que llegim per passar el temps.

Hi ha llibres dolents i bons tant en literatura juvenil com en literatura adulta i el que ha de prevaldre és que es gaudeixi del que es llegeix i que al lector de l'obra li agradi.

Aquests comentaris o qüestions es fan perquè no es considera la literatura juvenil com a bona literatura.

Els mateixos autors de literatura juvenil admeten que és considerada inferior per tenir una mala concepció o prejudicis respecte a aquesta.

“Lamentablement, així es. Existeix la concepció de que la literatura juvenil és menys, que no tracta temes seriosos. En part aquestes idees venen del fet de que s'associa a la literatura infantil (que no és el mateix). Però en general tots aquests prejudicis estan associats a qualsevol obra de ficció, i tots els gèneres estan sotmesos a idees preconcebudes, moltes vegades errònies. El pitjor? Que molta d'aquesta gent que menysprea la literatura juvenil no ha llegit ni un llibre d'aquest tipus en tota la seva vida o, quan ho fan, només per un mal exemple s'obstinen a condemnar als múltiples gèneres que formen part d'ella.”¹¹ Això opinen Íria G. Parente i Selene M. Pascual.

Anna Manso diu: “En aquest país existeix un gran prejudici cap a la literatura infantil i juvenil (LIJ) com si aquesta fos de segona. Un gran error, al meu entendre. De LIJ n'hi ha de bona i dolenta. Igual de de literatura per a públic adult. I la LIJ crea lectors! Els manté!”¹²

¹¹ Entrevista realitzada a Íria G. Parente i Selene M. Pascual.

¹² Entrevista realitzada a Anna Manso.

Laia Soler explica que moltes vegades li han preguntat quan escriurà una cosa seria perquè els tres llibres que té publicats són juvenils.

A mi m'han dit moltes vegades amics i coneguts que quan escriuré una cosa seriosa. Un amic es va llegir els meus llibres i quan se'ls va acabar va venir i em va demanar que li expliqués perquè són juvenils i que ell tenia una concepció errònia del que era literatura juvenil. Els va llegir i li van agradar i que sigui juvenil no vol dir que només agradi als joves. Et poden agradar uns llibres més que altres però això passa amb tota la literatura i el que passa és que te es té el prejudici aquest de que és literatura tonta i no ho és. Òbviament hi ha llibres tontos però també hi ha llibres tontos d'adults i això és el que em molesta. Puc entendre que des d'una vessant molt literària és un producte cultural destinat a l'entreteniment però no ho veig com una cosa negativa. El problema és que es critica molt a la literatura juvenil per ser comercial i no es critiquen altres llibres per ser-ho encara més. Si els joves no llegeixen malament i si ho fa no llegeixen el que vull que llegeixin.¹³

¹³ Entrevista a Laia Soler (05/09/2017).

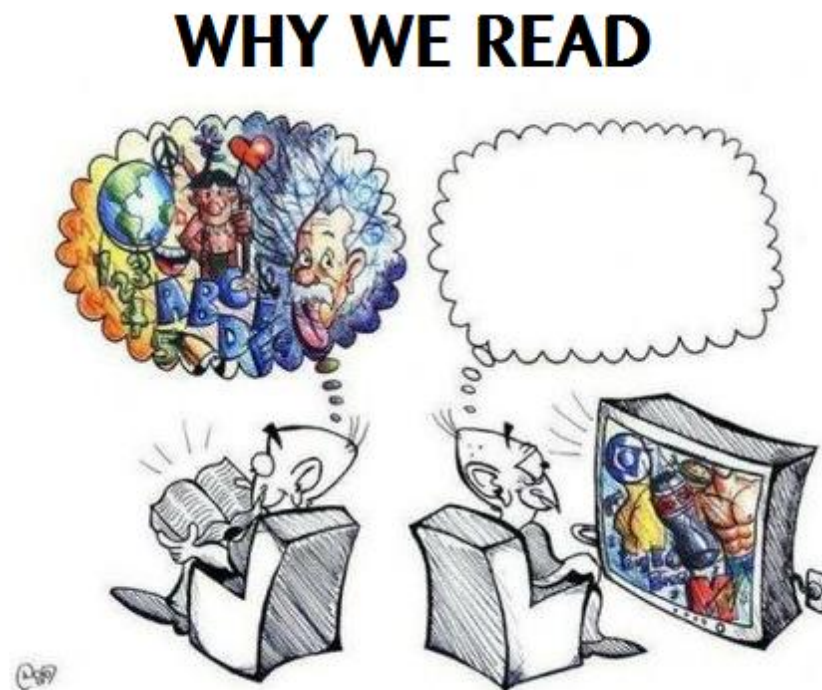
5. LA IMPORTÀNCIA DE LA LECTURA I L'HÀBIT DE LLEGIR

Llegir és molt important perquè contribueix a fer un bon ús de la llengua i aprendre noves expressions i vocabulari. Ajuda a comunicar-se, expressar-se i aporta coneixements nous.

També estimula el cervell i exercita les capacitats cognitives (capacitats que serveixen per aprendre coses noves i pensar) ja que potencia la capacitat d'observació i de concentració. Fa millorar l'ortografia cosa que fa que s'escrigui més bé i s'expressin millor les idees que es tenen i per tant afavoreix al rendiment acadèmic i intel·lectual. A més, fa que es tingui més memòria i ajuda a reduir l'estrès.

D'altra manera serveix per fomentar la imaginació, veure les coses des de diferents punts de vista, ser més autònom, crític i tolerant i a entendre millor els altres i a obrir la ment.

També és important la lectura i la comprensió d'aquesta perquè entendre textos, indicacions o qualsevol tipologia de document és una qüestió de supervivència social i una forma d'evitar la ignorància i l'engany.

Imatge 4: La imaginació durant la lectura i les imatges a la tele.

La lectura és un hàbit i com tots els hàbits s'educa. És important que l'afició per la lectura comenci de petit ja que hi ha més possibilitats de consolidar-se. Quan comença l'adolescència i els llibres deixen de ser amb dibuixos per ser només text és fàcil que es perdi l'interès per la lectura. Si una persona ha llegit des

de sempre és més difícil que perdi *Imatge 5: Influència dels pares en l'hàbit de la lectura.*

les ganes de llegir que algú que no

està habituat. Per això la lectura s'ha de fomentar des de nen donant exemple i oferint la possibilitat de llegir el que la persona vulgui. Aquest foment l'han de realitzar tant els pares com els educadors ja que tenen l'obligació i responsabilitat d'educar-los en conductes sanes.

Durant el Fòrum edita Barcelona 2017 Sebastián G. Mouret que es defineix com divulgador de lectura va parlar d'aquest tema:

“Cuando hablamos de fomentar la lectura entre los jóvenes a mí me gusta siempre hablar de dos etapas, no he realizado ningún monográfico, ningún estudio en profundidad, pero sí que veo dos etapas fundamentales en el fomento de la literatura en los chavales.

Siempre hay quién viene y me dice que ha empezado a leer con 30 años, pero no es normal. Lo normal es que la pasión por la lectura se inculque desde pequeño.

La primera etapa importante y quiero realmente profundizar porque creo realmente que es fundamental a la hora de entender la segunda, que son los 12 años. La primera etapa importante es la infancia y cuando hablo de infancia me remonto a los dos, tres, cuatro años. Me remonto al primer contacto que ese niño o niña tiene con la narrativa, cuando ese niño se da cuenta de que puede descubrir historias a través de la lectura, que puede contarle algo. Ese momento en el que el niño lee en un libro un coche azul y el coche que se está imaginando es completamente único y distinto a todos los coches azules que nos estamos imaginando aquí. Es el poder de la imaginación.

Cuando ese niño de dos, tres, cuatro años, vamos a poner un rango de edad un poco amplio, descubre la literatura entramos nosotros en juego. Cuando digo nosotros digo

divulgadores, pero digo educadores, profesores, padres, youtubers también o figuras de determinado poder dentro de la opinión de los infantes.

Cuando entramos en juego podemos hacer dos cosas, podemos hacerlo muy bien y crear un lector, darle herramientas para que descubra esa pasión por los libros y no los suelte nunca o podemos hacerlo muy mal y que efectivamente ese niño no coja pasión por la lectura hasta que no llegue a la segunda etapa, que son los 12 años.

Lo primero que hay que hacer es desmitificar el objeto. Es importantísimo que ese niño crezca rodeado de libros. El niño tiene que tener libros en la mano desde pequeño y cuando digo libros me refiero incluso a estos libros sin texto, de colores y texturas, con páginas gruesas de 2mm de cartón. Que los vaya pasando, que los tenga en la mano, que descubran el objeto y que no le tenga miedo ya desde pequeño.

Lo segundo es predicar buen ejemplo. Los niños nos tienen como único espejo del mundo, es decir, van a hacer lo que nosotros hagamos. Si como padre ves X programa de la televisión, tu hijo verá ese programa. Si lees, tu hijo puede que no lea, pero le va a picar la curiosidad, se va a dar cuenta de que no es algo raro y de que es algo que puede aportarle algo porque a su padre le está aportando algo. Entonces, predicar con buen ejemplo es importantísimo en ese ámbito cercano que son los padres, pero por supuesto también los profesores, la gente que va en el metro y tiene un libro en la mano, los Youtubers o cualquier aspecto en la vida, los medios de comunicación, etc. Que no haya un programa fuerte, fuerte realmente, en “primetime” de literatura en nuestra televisión en ninguno de los 40 canales que tenemos, es bastante preocupante. Bueno, pido disculpas a Óscar López de página2, que sigue allí aferrándose en su programa extraordinario. Pero sí que es verdad que no hay visibilidad y la visibilidad es importantísima.

La segunda etapa es lo que en el mundo editorial se llama el Middle Grade y es ese paso entre la literatura infantil y la literatura juvenil, con más trama, más profunda, más densa... en estilo, en ambientación etc. Esta segunda etapa es crítica porque en ese momento los libros dejan de tener ilustraciones y de repente me te dan todo el poder y tienes que construirlo tu todo en tu mente. Los libros que no tienen el principio de cada capítulo resumido, que no son sagas de aventuras que vayan acabando, sino que tienen un hilo argumental que evoluciona libro a libro y se empieza con tochos.

Yo tuve un guía extraordinario en este paso que fue Harry Potter. Si no hubiera sido Harry Potter habría sido cualquier otra saga pendiente de dar a los chavales una calidad literaria.

Nuevamente, cuando llegamos a esta etapa podemos hacerlo bien o hacerlo mal. Si lo hemos hecho bien de pequeños, si hemos desmitificado el objeto y aparte hemos predicado con buen ejemplo, seguramente, aunque ese chaval de 12 años no sea un lector voraz propiamente dicho, ya sepa que un libro no le va a comer, que no le va a atacar, va a tener libros en su casa y va a tener todas las puertas abiertas.

Así pues, llegamos al tercer paso que sería orientarlo, orientar a ese chaval hacia la lectura teniendo en cuenta por supuesto nunca imponer lecturas, no sirve de nada imponer una lectura, y guiarle en el camino en función de sus gustos. Si vemos que le gusta más el manga o la novela gráfica, manga y novela gráfica y si vemos que le gustan muchas otras cosas pues muchas otras cosas, pero en general orientarlo de esa manera.

El caso en que lo hayamos hecho mal en esa primera etapa toca desandar lo andado, volver a desmitificar el objeto, volver a traer libros a casa y volver a predicar con el ejemplo y esas son las claves. Si no hay libros en una casa y no hay gente que lea y no orientamos a ese chaval de 12 años a la lectura ese chaval, como es lógico, no va a leer.

Hemos tenido toda la vida el método de lees porque te lo estoy exigiendo, lees y después podrás jugar que eso es divertido, lees y después podrás ver la tele que es divertido. Eso ha creado en los chavales la idea de la lectura por obligación y por deberes y esto es malísimo.

Hay que acercar el libro al joven usando su lenguaje, metiéndose en sus campos, coherente e intentando hablar su mismo idioma, ser comprensivo y escuchar. Tiene 12 o 13 años, está en un momento crítico, tiene que hacerse valer y su opinión es importante y quiere que todos nos enteremos de eso. Dejemos de mandarle hacer lo que tiene que hacer, dejemos de decirle lee esto, dejemos de escandalizarnos cuando le acompañamos a la librería y viene con X libro porque no pasa nada, no representa absolutamente ningún problema. Sobre todo escuchadlo y orientadlo, pero repito, la

infancia es fundamental, no podemos hablar de los 12 años sin haber empezado a hacer algo antes.”¹⁴

¹⁴ Ponència del booktuber Sebas G. Mouret durant la xerrada Tinc 12 anys i he deixat de llegir del Fòrum Edita (06/07/17).

6. LECTURES OBLIGATÒRIES:

Penso que les lectures obligatòries no són un mètode gaire bo per fomentar la lectura i la literatura entre els joves. A ningú li agrada fer les coses per obligació i la lectura hauria de ser una cosa per gaudir.

A mi que m'agrada llegir moltes vegades els llibres obligatoris se'm fan molt pesats i feixucs i em desmotiven. Per tant, penso que a la gent que ja no li agrada no li desperta interès i a més encara se li fa més pesada.

Està bé que es coneguin llibres important per la llengua i segons quins clàssics però potser l'adolescència no és el moment de llegir-los i s'hauria de deixar que decideixi cada persona si alguna vegada el voldrà llegir. Segurament s'haurien de canviar les lectures prescriptives i la manera de fer-ho per tal de motivar a les persones a llegir i així crear nous lectors.

Marta Botet, voraç lectora i booktuber fa aquestes declaracions:

Jo crec que les lectures obligatòries són mortals. Jo com a persona a la que li encanta llegir m'he trobat que em salto lectures obligatòries o em busco resums, que m'avorreixen, que no hi ha manera d'entrar en segons quins llibres... i jo crec que això és culpa d'aquestes lectures obligatòries que han volgut imposar. Cada lector és diferent i no hi haurà un llibre que agradi a tota la classe. Per això trobo que és molt inútil posar un llibre perquè se'l llegeixi tothom. Els únics llibres que es poden imposar com a lectures obligatòries són els clàssics i això és el que veig més que s'està fent a batxillerat o a les classes de literatura universal, literatura catalana i literatura castellana però aquestes classes ja estan destinades a gent a la que li agrada llegir i per tant ja saben que es troben amb clàssics i saben apreciar el valor d'aquests clàssics malgrat siguin una mica feixucs. Per altra gent haver-se de llegir segons quins llibres a classe, encara que no siguin clàssics, perquè a vegades jo he llegit llibre a la ESO que de clàssics no en tenen res i tot i així se m'han fet molt pesats i crec que no és la fórmula perfecte ni adequada per fer que els joves s'enganxin a la lectura. I crec que les lectures obligatòries han matat a molts possibles lectors que veuen les lectures obligatòries com a això, obligatòries, una cosa que es fa a l'escola. Llegir no és una activitat d'oci que puguis fer tu a casa sinó és una cosa que associes amb l'escola, amb els deures, amb treball. Aleshores jo crec que s'hauria de canviar la manera en com enfoquem llegir a l'escola i que es necessita una revolució educativa per revolucionar la manera com veiem les lectures obligatòries i com ensenyem a llegir a l'escola.¹⁵

¹⁵ Entrevista realitzada a Marta Botet.

Cèlia Ventura i Gabarró feia fa dos anys el seu treball de recerca de “Com es pot millorar el sistema català de les lectures obligatòries de l'Educació Secundària Obligatòria?” He tingut accés al seu treball i la seva motivació per realitzar-lo sobre aquest tema és la següent:

“El 29 de setembre del 2012, mentre cursava un trimestre de 2n d'Educació Secundària Obligatòria (ESO) als Estats Units d'Amèrica (EUA), vaig escriure una carta a La Vanguardia. Dos dies més tard, va sortir publicada. El tema que vaig tractar era la fascinació que em despertava el sistema de les lectures obligatòries americà.

Tinc 14 anys i estic estudiant als EUA. Voldria explicar-vos el sistema tan diferent que anima els alumnes a gaudir de la lectura. A l'escola de Barcelona, la biblioteca només té moltes enciclopèdies i diccionaris. Cada trimestre llegim un llibre que diu el professor, i després fem un examen. Si portes un llibre a l'escola et miren estrany. Als EUA, a la biblioteca s'hi troba de tot. Tenen un sistema de xarxes escolars on, si no trobes un llibre, el demanen. Fan descomptes als estudiants perquè puguin comprar-ne (llibres nous a 3,85 euros). Cada mes el professor porta als alumnes a la biblioteca amb l'única restricció d'escollir un llibre amb un mínim de pàgines. Cada setmana presenten un pòster o treball on parlen dels personatges, relacions, trama, etcètera. No sé què en pensem: a mi m'atrau més aquest mètode. I és que als EUA he vist nois llegint fins i tot a l'hora del pati!”¹⁶

¹⁶Blog de Cèlia Ventura i Gabarró on hi ha el seu Treball de recerca penjat i d'on s'ha obtingut.
<http://resdetot.wixsite.com/tastaolletes/tr>

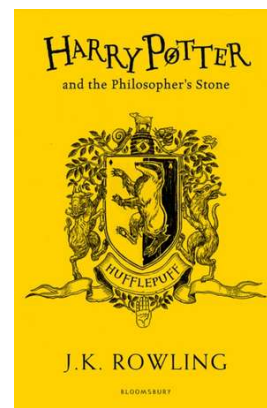
7. ANÀLISI LLIBRES:

S'han llegit quatre llibres per analitzar-los i veure'n les característiques. Els llibres escollits són tots del gènere de fantasia i l'elecció de cadascun s'ha degut a diversos motius. D'aquests quatre llibres un d'ells és un clàssic, un és un clàssic modern, un altre és actual i nacional i l'últim és un llibre que per diferents qüestions en alguns llocs està classificat com a juvenil i a alguns altres com a adult. A continuació hi ha una explicació més extensa de la raó per la que ha estat triat cada novel·la.

El primer llibre de tots és *El retrat de Dorian Gray* escrit per Oscar Wilde i és un clàssic de la literatura juvenil. Laura Borràs afirma: “Jo reivindico els clàssics. Els clàssics que perduren durant el temps, no en el sentit d'obres antigues. Els clàssics són estranys, no queden consumits pel seu temps. Els clàssics ens acullen sempre.”¹⁷

Harry Potter i la pedra filosofal (Harry Potter and the Philosopher's Stone) és considerat per moltíssimes persones un clàssic modern. Es tracta del primer dels set llibres que formen la saga que té el mateix nom que el protagonista, Harry Potter, escrit per J.K. Rowling. Aquest llibre ha estat escollit perquè és imprescindible quan es parla de literatura juvenil, és un llibre que ha marcat i creat a molts lectors, i és llegit per moltíssimes persones cada any. S'han venut més 500 milions de còpies i ha estat traduït a més de 70 idiomes.

El següent llibre és *Caraval* de Stephanie Garber i s'ha triat aquest llibre perquè es el clar exemple de que la frontera entre les novel·les juvenils i les adultes no està gens definida (article mencionat anteriorment de Javier Ruescas). La versió original és americana i en tots els idiomes de parla anglesa està publicat en segells juvenils però en canvi aquí a Espanya i Catalunya, l'edició en les dues llengües, està publicat en segells adults i a la majoria de les llibreries està en aquesta secció. Tot i així en algunes llibreries i en les plataformes

¹⁷ Declaracions de Laura Borràs: <http://lhespaidebat.com/laura-borras-els-classics-no-queden-consumits-pel-seu-temps-ens-acullen-sempre/>

digitals està considerat juvenil i la promoció que se n'ha fet també.

I per últim, el darrer títol escollit ha sigut *Allà on els arbres canten* ja que és de Laura Gallego, d'una de les autores més importants de literatura juvenil en l'àmbit nacional. A Espanya és un referent i moltes persones han llegit algun dels seus llibres. Gallego ha venut més 100.000 exemplars i anys més tard de la publicació d'alguns dels seus llibres encara estan en les llistes d'èxits.

8. CARACTERÍSTIQUES:

8.1. GÈNERES:

Els gèneres literaris són els diferents grups o categories en què podem classificar les obres literàries segons el seu contingut. Hi ha els següents gèneres.

Fantasia:

Hi ha dos subgèneres principals. L'alta fantasia o fantasia èpica i la "baixa fantasia". L'alta fantasia situa l'acció en un món fictici molt diferent al món que coneixem. Per aquest motiu acostuma a incloure un mapa al principi del llibre per ajudar a imaginar la localització on tindran lloc els fets de la narració. A part de la raça humana n'hi ha d'altres que poden ser follets, fades, gegants, gnoms, etc. A més hi ha profecies, oracles, mags i encanteris. Una variant de l'alta fantasia és la fantasia heroica o novel·la de espasa i bruixeria en la que els protagonistes són guerrers que viuen aventures junt a criatures fantàstiques com dracs o monstres. En aquestes l'heroi presenta característiques d'antiheroi i ha de superar una sèrie de proves per demostrar que és un heroi i trobar-se ell mateix.

La "baixa fantasia", per la seva banda, situa l'acció en el món real o en un món fictici molt semblant a aquest. Apareixen elements i criatures màgiques però la raça predominant és la humana.

La fantasia històrica està ambientada en una època de la història determinada on apareix algun personatge important i en la que poden aparèixer viatges en el temps, armes i tecnologia del futur o societats secretes. Es coneix com a fantasia fosca els mons irreals on la major part de les criatures i persones es mouen per propòsits malignes i la màgia negra. Normalment busquen aconseguir el poder o tenir coneixements il·limitats. I per últim també hi ha fantasia urbana que té una ciutat com a escenari, sobretot els seus racons més clandestins i alternatius. En aquesta fantasia normalment trobem dimonis, vampirs o bruixes que es creuen amb les persones.

En tota fantasia el tema més habitual és la lluita del bé contra el mal representat en les accions dels personatges i les implicacions ètiques i morals d'aquestes. Un altre aspecte comú és l'ambientació medieval, l'ús de mites i llegendes durant la trama i l'ús de la màgia. Normalment la història es troba repartida en més d'un volum formant sagues.

Distòpia:

La distòpia és un subgènere de la literatura de ciència ficció que els últims anys s'ha convertit en un dels gèneres més populars.

Aquestes històries són una protesta contra alguns sistemes de governs o ideals socialistes extremistes que poden acabar sent perillosos (capitalisme, masclisme, feixisme...). Son una crida d'atenció i serveixen per representar el que podria passar amb la humanitat en un futur si no es vigila. Els elements principals són la por, la falta de llibertat i la coacció.

Romàntic:

Les històries romàntiques giren al voltant d'una relació amorosa. Acostuma a tenir un dels següents finals: La història acaba feliçment un cop superats entrebancs i adversitats o la novel·la acaba tràgicament ja sigui per la mort d'un personatge o perquè els protagonistes no acaben junts. Explora i es centra en els sentiments dels protagonistes i per aquest motiu acostuma a tenir una trama senzilla.

Realista:

Reflecteix la vida quotidiana i mostra problemes socials, relació entre les persones, conflictes d'identitat, autodeterminació, problemes de la condició humana com l'amistat, discapacitats físiques o mentals i la mort. Els protagonistes són joves que passen per un procés de maduració amb tots els conflictes personals i sentimentals que comporta.

Històrica:

Tracta esdeveniments passats com revolucions, guerres, descobriments... Els protagonistes solen ser herois o personatges que mostren la visió i costums d'un món diferent a l'actual com l'antic Egipte, Mesopotàmia, Roma, Barcelona al segle XVIII...

Aventures:

La novel·la d'aventures s'oposa a la rutina i a les coses quotidianes. El protagonista s'enfronta a diferents dificultats, misteris i perills. Normalment acaba amb un final feliç, en el que el protagonista aconsegueix els seus propòsits. El lector s'identifica plenament amb el personatge principal.

Un aspecte que crida molt l'atenció és que sent un gènere pot incloure molts altres gèneres dins. L'acció de successió ràpida és una de les característiques principals i és que transmet sensació de perill i intriga. Els fets es situen majoritàriament en llocs i escenaris exòtics com el desert, la jungla o alta mar.

Intriga, misteri i terror: Els temes que tracta provoquen intranquil·litat, nerviosisme, por a tot allò desconegut i feroç. Els personatges es solen trobar en un lloc ombrívol. Les accions creen suspens. El lector rep pistes que anticipen el final, però tot i així es sorprèn quan descobreix el final. El misteri pot ser resolt total o parcialment, però deixa la sensació de que no es pot explicar racionalment.

Policíaca:

Plantegen un enigma (desaparició, robatori, crim...) que ha de ser resolt de manera lògica. L'acció es situa generalment en grans ciutats. El protagonista és un detectiu, policia o investigador que sol anar acompanyat d'un ajudant. El desenvolupament de la història segueix un esquema: investigació i descoberta. El lector pot participar en la resolució de l'enigma.

Ciència Ficció:

Presenta de manera creïble un món ubicat en el futur, on el desenvolupament tecnològic permet viatges en el temps i espai i la conquesta de nous planetes. Tracta temes com la manipulació genètica, la contaminació ambiental o l'extinció dels humans.

8.2. TEMES:

En la literatura juvenil es poden tractar tots els temes sempre i quan es faci des del respecte i tenint en consideració a qui va dirigida l'obra. Per tant, tracta els mateixos temes que tracta la literatura adulta i el que canvia és la manera d'explicar-los i de fer-ho més o menys extraordinari i interessant.

El sentiments i emocions com l'amor, la frustració, la soledat i la felicitat entre altres. L'amor és un dels temes més recurrents. En les obres de literatura juvenil pot o bé formar part de la trama secundària o ser el tema principal. En aquest segon cas la història gira al voltant d'una relació de parella. Aquest amor sol ser el primer amor i només existeix el terme "o tot o res".

Un altre sentiment amb bastanta presència és la soledat. Aquest sentiment pot estar provocat perquè el protagonista és un inadaptat o per l'absència d'éssers estimats. Molts cops els es senten sols perquè els falten els pares. Aquests poden estar morts o que estiguin massa ocupats per prestar atenció.

El tema més principal són les relacions. Es poden trobar tot tipus de relacions: des de relacions amoroses a relacions familiars i fins i tot relacions amb animals. Les relacions més importants en la literatura juvenil són les d'amistat ja que és com un refugi per als adolescents. Aquesta és capaç de superar aquelles barreres que hi hauria entre persones de diferents religions, ètnies, etc.

Un altre tema molt present és la realització existencial: L'autoconeixement, el sentit de la vida i la maduració. La majoria dels lectors són adolescents i en aquesta època es produeixen molts conflictes interns. Per aquest motiu moltes novel·les tracten problemes típics de l'adolescència amb les que el lector es sent identificat. Aquests problemes poden ser els primers anys d'institut, saber què volen fer en el futur i el que els apassiona, etc.

També es tracten habitualment temes com la recerca de la felicitat, el poder o la fama. L'alliberament de la culpa, el crim i el pecat. La mort, el fracàs i l'ascensió o descens social i la guerra, la venjança, els desastres naturals i les malalties. En algunes novel·les també està present el consum d'alcohol i drogues.

8.3. NARRADORS I FOCALITZACIÓ:

El narrador és la veu que explica els fets. Es tracta d'una veu fictícia creada per l'autor. Hi ha dos grans tipus de narrador en funció de si es troba o no a l'interior de l'obra. Per una banda hi ha el narrador intern que forma part de la història i per l'altra el narrador extern que no en forma part.

La focalització és la manera que té el narrador per decidir com vol que arribi la informació i des d'on vol que se sàpiga. També n'hi ha de dos tipus: la interna i l'externa.

El narrador intern és un personatge de l'obra que acostuma a utilitzar la primera persona del singular, coneix i explica la història a mesura que va sabent i veient els fets i habitualment ho fa de manera subjectiva. Pot ser protagonista si explica la seva pròpia història o testimoni si és un personatge secundari i narra la d'algú altre. Ambdós narradors interns utilitzen la focalització interna ja que aquesta consisteix en explicar la història des de la consciència d'un personatge.

El narrador extern no forma part de la història i habitualment relata en tercera persona del singular i al no participar en els fets és objectiu. El més utilitzat és el narrador omniscient que sap tot el que passa tant en el present com en el passat o el futur i també coneix tots els sentiments, emocions, etc. dels personatges, fins i tot més que ells mateixos. Un altre narrador extern és el càmera o objectiu que es limita a narrar el que veu sense tenir cap coneixement del que senten o pensen els personatges. Al no adoptar el punt de vista de cap personatge utilitzen la focalització externa.

En els llibres analitzats el narrador és extern omniscient. L'ordre dels fragments és, en tot el treball, *Caraval*, *El retrat de Dorian Gray*, *Harry Potter and the Philosopher's Stone* i *Allà on els arbres canten*.

Scarlett había creído que el balcón tenía diez pisos de alto, pero ahora más bien le parecían un centenar. No iba a llegar nunca hasta Tella.

Habría sido distinto si su vestido no fuese tan ajustado. Una vez más, trató de desear que tuviese otra forma, pero el vestido se empeñaba en no cambiar. Le temblaban las piernas, y una fina capa de sudor le cubría los muslos cuando por fin salió de allí con Julián.

En el exterior, el aire era ligeramente más fresco y un tanto húmedo, aunque por fortuna no había nieve en ninguna de las calles. La humedad procedía de los canales. Scarlett no había reparado en ello desde arriba, pero todas las calles eran de agua.¹⁸

Quan arribà a la llibreria, veié la maleta i l'abric en un racó. Havia d'amagar-les en qualsevol banda. Obrí un armari secret dissimulat en les parets de fusta, un armari en el qual servava les seves curioses disfresses, i ho posà a dintre. Després ho podria cremar fàcilment. Mirà el rellotge. Eren tres quarts menys cinc minuts de dues.

S'assegué i començà a pensar. Cada any -gairebé cada mes- a Anglaterra hom donava garrot a homes que havien fet el que ell. Hi havia una folia de l'assassinat a l'aire. Alguna estrella vermella s'havia apropiat massa a la terra... I amb tot quines proves hi havia contra seu? (...)

Un pensament sobtat el colpí. Es posà el seu abric de pells i el capell, i sortí al hall. Allí es deturà, sentint el pas feixuc i pausat del policia damunt del paviment, a l'exterior, i veient la llum de la llanterna d'ull de bou a la finestra. Esperà, retenint el respir.¹⁹

'Got time fer a bite to eat before yer train leaves,' he said. He bought Harry a hamburger and they sat down on plastic seats to eat them. Harry kept looking around. Everything looked so strange, somehow.

'You all right, Harry? Yer very quiet,' said Hagrid.

Harry wasn't sure he could explain. He'd just had the best birthday of his life – and yet – he chewed his hamburger, trying to find the words.

'Everyone thinks I'm special,' he said at last. 'All those people in the Leaky Cauldron, Professor Quirrell, Mr Ollivander... but I don't know anything about magic at all. How can they expect great things? I'm famous and I can't even remember what I'm famous for. I don't know what happened when Vol – sorry – I mean, the night my parents died.'²⁰

¹⁸ GARBER, Stephanie (2017). *Caraval*. Barcelona: Planeta, p. 107.

¹⁹ WILDE, Oscar (2005, edició original 1890). *El retrat de Dorian Gray*. Barcelona: Editorial Proa. Col·lecció: Biblioteca Bàsica d'El Periódico, p.259-260.

²⁰ ROWLING, J.K. (2017, publicat per primer cop el 1997). *Harry Potter and the Philosopher's Stone*: Hubblepuff Edition. Londres: Bloomsbury Publishing LTD, p. 92-93.

Es va despertar amb les primeres llums de l'alba, entumida, i agraint, en el fons, que per fi s'hagués fet de dia. El bosc no semblava tant amenaçador a la claror del matí, i es va renyar a si mateixa per ser tan poruga. Novament es va posar en marxa, però en aquesta ocasió es va preguntar per primera vegada si encara devia ser molt lluny del seu destí i si reconeixeria el lloc quan el veiés.

(...)

Així, aquella tarda va arribar fins a una clariana del bosc amb certa sensació d'inquietud, però sense haver-se vist en perill en cap moment, i sense haver percebut res de sobrenatural o extraordinari en aquell lloc. No obstant això, quan els arbres es van obrir i van deixar pas a un espai més obert, la Viana ho va agrair profundament, sobretot perquè per aquell paratge hi discorria un riu i ella estava desitjant rentar-se i tornar a omplir la cantimplora d'aigua fresca.

Així doncs, es va posar la gatzoneta a la riba i va procedir a rentar-se. Es va aturar a pensar si valia la pena despullar-se per banyar-se una mica, però va rebutjar la idea, perquè l'aigua era molt freda.²¹

²¹GALLEGO, Laura (2011, edició del 2013). *Allà on els arbres canten* (3a edició). Barcelona: Editorial Cruïlla, p. 230.

8.4. HISTÒRIA I TRAMA:

La història i la trama són conceptes diferents que sovint es confonen. La trama són tots els esdeveniments del relat disposats mantenint les alteracions temporals i el mateix ordre que s'han realitzat durant la narració. En canvi, la història, són els mateixos fets però estructurats cronològicament i de la mateixa manera que haurien transcorregut si haguessin passat en el món real.

A l'hora d'estructurar la trama hi ha tres opcions diferents. La primera opció és "Ab ovo" que significa que els fets segueixen el seu ordre natural sense patir cap alteració temporal. La segona opció és "In media res" i vol dir que la trama comença en un punt avançat de la història i si es vol conèixer l'argument anterior a aquest moment s'ha de retrocedir en el temps. I l'última opció és "In extremas res" que comporta començar la narració pel final de la història i es necessita fer una retrospecció temporal.

La trama també es pot estructurar en funció del nombre de línies narratives que té. Si els fets es succeeixen els uns als altres es tracta d'una estructura encadenada. Si pel contrari hi ha diverses línies narratives que transcorren simultàniament es tracta d'una estructura alternada. I es tracta d'una estructura encastada si la línia narrativa s'introdueix dins d'una altra.

En les quatre novel·les analitzades la trama és Ab ovo i només té una línia narrativa així que està estructurada de manera encadenada.

"Las sensaciones de Scarlett surgían en colores aún más vivos de lo normal. (...) Por fin le había contestado. (...)

<<De un solo uso, para poder entrar en Caraval.>> Las puertas principales se cierran a medianoche, en el decimotercer día de la estación de cultivo del año 57 de la dinastía elantina. Nadie que llegue más tarde podrá participar en el concurso ni ganar el premio de este año, un deseo.>>²²

"- És la vostra millor obra, Basil, la millor que mai hàgiu produït -digué lènguidament lord Henry. (...) La beutat de Dorian Gray: tots l'hauem de sofrir, sofrir terriblement per allò que els déus ens han donat."²³

²² op. cit. 2017, p. 18 i 23.

²³ op. cit. 2005, p.15

La trama per enganxar ha de tenir: desencadenant que és el fet que posa els personatges en moviment, conflicte inicial que s'ha de resoldre, un primer punt de gir que provoca un canvi en el conflicte inicial i passa a ser el conflicte principal, tres o quatre punts de gir, el darrer punt de gir que porta al final, un moment de màxima tensió o clímax i la resolució perquè hi hagi un nou conflicte inicial.

Trama de *Caraval* de Stephanie Garber:

Desencadenant: La Scarlett, la protagonista li envia unes cartes al mestre Legend de Caraval durant anys. La Scarlett està promesa i en quatre dies es casarà quan li arriba la resposta del mestre Legend amb tres entrades per anar a Caraval. Una per ella, una per la seva germana Donatella i la tercera per qui decideixin.

Conflicte inicial: La Scarlett no hi vol anar perquè el seu pare, el governador, s'enfadaria moltíssim però la seva germana i en Julian, un mariner que està amb ella, acaben fent que hi vagin.

Primer punt de gir: Tenen un accident amb la barca abans d'arribar a l'illa de Caraval i quan en Julian i la Scarlett arriben a l'illa la Tella ha desaparegut i no la troben.

Conflicte principal: La Scarlett vol trobar la Tella i marxar cap a casa per poder-se casar i no tenir problemes. No la troben i decideixen entrar al recinte per continuar buscant-la.

Punts de gir: Descobreix que en Julian ja havia participat i l'acusa d'aprofitar-se d'elles per a poder entrar. A dins els fan fer un pacte amb sang i els expliquen que hi ha un misteri per resoldre i el premi és un desig. Van a l'hotel de l'illa, La serpiente, i allà els donen una habitació compartida on troben la primera pista i el número de l'habitació de la seva germana. Aquesta no la deixa entrar i es troba amb un noi que es diu Dante. Resulta que la Tella ha desaparegut i que el misteri és trobar-la. En Julian li proposar ser un equip i li explica que en Dante va guanyar quan va participar. Van per l'illa buscant a la Tella i la Scarlett explica alguns dels seus secrets a canvi de respostes i protecció. Li diuen que ha de seguir el noi del cor negre. Torna a l'hotel i es troba a en Julian ferit. El noi del cor negre és en Dante perquè té aquest tatuatge en un braç. La condueix a la quarta pista que és una sidra que fa que no vegi cap color excepte el quadern verd d'una noia i el mocador vermell d'un noi. Al fons hi ha un carrusel que tira pètals de roses i quan acaba de girar l'estructura es queda sola com si fos espines. Li demana a la noia si el quadern és una pista i li deixa veure. Veu que són unes imatges però que a canvi d'observar-les s'ha de comprar uns vestits. A la botiga li fan unes preguntes que ha de

contestar correctament i al no fer-ho se li queden dos dies de vida. Mor però el seu cervell continua viu i la noia li ensenya les imatges. Apareixen la seva germana i els seus avis que parlen d'una noia que es va morir. En el seu funeral diuen que la seva parella, que resulta ser en Dante, com a premi per haver guanyat se la va trobar al llit amb en Legend. Llavors ella busca a en Legend i s'adona que és en Julian. No vol que sigui ell i quan es desperta i surt de l'habitació s'adona que el seu pare l'ha seguit fins allà. Troba un túnel secret a l'habitació de la Tella i al final de tot veu en Julian i el cadàver d'en Dante. El primer li explica que treballaven junts i que és innocent i s'adona que ella ho sap tot. Li diu la veritat i que està allà per venjar-se de la mort de la seva germana. El seu pare i el seu promès estan al passadís i corren a amagar-se. A l'amagatall en Julian li explica una versió sobre els inicis de Caraval diferent a la que els explicava la seva àvia de petites perquè resulta que aquesta era la noia de la que estava enamorat en Legend. Quan tornen a La serpiente hi ha un gerro amb unes roses i una capsa amb un vestit per a la Scarlett i creuen que és la cinquena i última pista. El que està darrere el tema del vestit no és en Legend sinó el seu promès. En Julian i ella s'escapen i es declaren el seu amor però els atrapen i ella ha d'acceptar fer el que li diguin. S'adona que l'última pista és el carrusel on hi ha un passadís secret.

Darrer punt de gir: Van a parar a on hi ha en Legend, en Julian treballa per ell i tot era mentida. Sembla que en Julian es mori i la Tella es tira del balcó.

Clímax: La Scarlett sent desesperació i en Legend li diu que no li pot concedir cap desig però tot i així les seves ganes de que la seva germana no mori la reviu i la salven. La Tella li explica com funciona la mort i que en realitat a cada Caraval en Legend té un aspecte diferent perquè es tracten d'actors.

Resolució: El veritable Legend fa una festa a la que han d'anar. En Julian li explica que en Legend és el seu germà i la Tella li diu que s'ha estat enviant cartes amb el mestre de Caraval parlant de la mare de les dues.

Trama d'*El retrat de Dorian Gray* d'Oscar Wilde:

Desencadenant: Basil Hallward fa un retrat a Dorian Gray. En Dorian parla amb lord Henry, amic de Basil, sobre la joventut i la bellesa.

Conflicte principal (és el mateix que l'inicial): Dorian desitja ser bell i jove per sempre a canvi de la seva ànima.

Punts de gir: Dorian s'enamora de Sibyl, una actriu de teatre, i li demana per casar-se. Un dia però s'adona que res d'ella l'atrau i li diu que ja no en vol saber res. Quan arriba a casa seva el retrat a canviat i es va corrompent. El dia següent ella es suïcida. Dorian segueix amb la seva vida i s'adona que realment la seva ànima i la seva vergonya estan dins la tela. Amaga el retrat perquè ningú pot saber el que passa. La gent comença a sospitar i a parlar malament d'ell per coses que fa i ell no fa res per negar-ho. Una nit Basil va a veure'l i de l'enrabiada que li fa agafar li ensenya el retrat i el mata amb un ganivet. El retrat cada vegada està pitjor. Fa xantatge a un científic perquè cremi el cos de Basil i uns dies després aquest també es suïcida. Dorian té moltes culpes i morts a la seva esquena. Un dia que està al port gairebé el mata el germà de Sibyl com a venjança però aquest també acaba morint i deixa d'estar preocupat.

Darrer punt de gir: Un dia després d'haver estat conversant sobre la bellesa i la beutat reflexiona i s'adona que la realitat és igual a la lletgesa.

Clímax: Quan torna a casa decideix destruir el retrat i com a conseqüència ell mor. El retrat torna a ser jove com a l'inici i el cos inert és vell i lleig.

Trama de Harry Potter i la pedra filosofal de J.K. Rowling:

Desencadenant: Els pares d'en Harry i ell són atacats per en Voldemort. Els seus pares moren deixant-lo a ell sol al món. Els mags de Hogwarts decideixen portar-lo a casa dels seus tiets que l'odien.

Conflicte inicial: En Harry rep les cartes de Hogwarts però li amaguen fins que no poden més de la quantitat que en reben i ho descobreix. En Hagrid és l'encarregat d'explicar-li tot i ajudar-lo i aconseguir que vagi a l'escola. En Harry va a l'estació on coneix al que serà el seu millor amic Ron i comença el curs.

Primer punt de gir: Tot sembla molt tranquil però resulta que han robat en un banc alguna cosa d'aparentment poc valor i comencen a passar coses estranyes a l'escola.

Conflicte principal: En Harry, en Ron i la Hermione van sobrevivint a l'escola i a les diferents classes mentre investiguen què està passant. Descobreixen que té a veure amb la pedra filosofal i un gos amb tres caps que la guarda i protegeix.

Punts de gir: En Harry té problemes amb un altre nen, en Draco Malfoy que intenta perjudicar-lo però l'única que cosa que aconsegueix és beneficiar-lo. Acaba formant part de l'equip de Quidditch. A en Harry li regalen una capa d'invisibilitat que havia sigut del seu pare i aviat

l'utilitzen per investigar. Descobreixen que el dolent és el professor Snape i de seguida comencen a relacionar tot el que fa amb aquest tema.

Darrer punt de gir: En Harry, ajudat dels seus amics, aconsegueix després de molt esforç travessar tota la protecció que envolta la pedra filosofal i descobreix que el dolent no és el professor Snape sinó el professor Quirrel que era del qui menys sospitaven.

Clímax: En Harry aconsegueix la pedra i se la queda i el professor Quirrel es treu el turbant que sempre porta per deixar veure la cara d'en Voldemort. Acaba triomfant el bé.

Resolució: Torna a casa dels seus tiets per Nadal i després cap a Hogwarts un altre cop a fer el segon trimestre.

Trama d'*Allà on els arbres canten* de Laura Gallego:

Desencadenant: És el solstici d'hivern i a Nòrtia es fan festes. Apareix en Llop, un home marginat i pres per boig, que els avisa que els bàrbars els atacaran. L'Oki, el bufó de la cort els explica una història dels arbres que canten del Gran bosc i els parla de la font de l'eterna joventut.

Conflicte inicial: Ningú es creu en Llop però realment així és i conquereixen Nòrtia. Volen casar a la Viana de Rocagrisa però ella estava promesa amb en Robian de Castellmar i aquest no ho permetrà.

Punt de gir: En Robian renuncia a ella i la casen amb un bàrbar.

Conflicte principal: Escapar-se dels bàrbars i el seu rei Harak, venjar Nòrtia, al seu pare i al seu llinatge.

Punts de gir: Gràcies a l'ajuda de la seva dida Dorea poden fingir un embaràs però un dia el seu marit, en Holdar, ho descobreix i ella espantada el mata. S'ha d'escapar cap al Gran bosc on en Llop se la troba i la porta a casa seva i conviuen junts. Li ensenya a ser autosuficient. Ha de canviar d'aspecte i de vida. Li diuen que la Dorea està en mans dels bàrbars i va al poble a salvar-la. No la troba però li dispara una fletxa al pit a en Harak i se l'arrenca però no li passa absolutament res. En Llop la salva i li diu que han de marxar d'on viuen i la porta a un campament de rebels on es troba a la seva dida sana i salva. Un dia la Viana torna a la cabana on vivia i es troba amb en Dorian i el deixa en ridícul. Quan torna al campament hi ha l'Oki i li demana per la font de l'eterna joventut. Decideix anar a buscar-la però pel camí, en un rierol, es troba un noi d'aspecte estrany. Aquest noi té un comportament molt estrany i la Viana ho

associa a una pèrdua de memòria i l'anomena Uri. Durant un temps li va ensenyant tot i la vida és tranquil·la fins que un dia informen a la Viana que Rocagrisa, la casa de la seva família, ha estat ocupada. Torna per recuperar unes joies de la seva mare i es troba amb la seva millor amiga la Belícia. Intenta salvar-la però el pla de sortida falla i la fereixen de mort. Al campament li confessa el que sent a l'Uri i ell també ho fa i a més li cura una ferida que té en una espatlla. En Llop la fa marxar del campament perquè és impulsiva i perjudica als rebels i va amb l'Uri cap a casa seva. S'endinsen cada cop més al gran bosc fins que arriben a una esplanada on hi ha els arbres que canten que és casa de l'Uri. Allà veu que els bàrbars estan fent mal als arbres perquè dins seu hi ha una saba que els protegeix i la Viana s'adona que és la font de l'eterna joventut.

Darrer punt de gir: Torna al campament i no hi ha ningú i sabent els plans dels bàrbars decideix atacar pel seu compte. Va a la ciutat amb l'Uri però els atrapen i a ell se l'emporten. Llavors l'Uri li confessa que és un dels arbres que canta convertit en humà per anar a buscar ajuda. A ella la volen executar però una vegada més en Llop la salva i li diu que són allà per salvar a la nova reina, l'Annalisa de Bellroser una nena de 10 anys i ella li explica tot el que sap sobre la saba dels arbres i els plans dels bàrbars. Entren al castell i ella va a buscar a la reina i la seva mare i un cop tot junts en Llop i elles dues van a cremar els bidons de saba i ella vol rescatar l'Uri.

Clímax: Es dona l'alarma dels bidons de saba i tots els bàrbars marxen corrent. La Viana gairebé ha aconseguit alliberar l'Uri quan arriba en Harak i en Llop i lluiten. Aquest últim és molt enginyós i tira una galleda d'aigua sobre el rei perquè no tingui saba sobre el cos que el protegeix i estiguin en igualtat de condicions. El rei el fereix però ell sí que portava saba i no li fa res i en el moment de confusió aconsegueix matar-lo. Nòrtia queda alliberada i els bàrbars marxen. La Viana torna a Rocagrisa amb l'Uri. Aquest torna a convertir-se en arbre i ella té dos fills bessons.

8.5. EL TEMPS:

Per analitzar el concepte de temps en una narració s'han d'analitzar el temps històric, el temps narratiu i el temps discursiu.

El temps històric és el moment de la història determinat en la que transcorren els fets. El temps narratiu és independent de l'època història en la que passen els fets, és la quantitat de temps que passa des de l'inici de l'acció fins que acaba. I el temps del discurs consisteix en fer alteracions en l'ordre de la història i disposar-les de manera artificial de com haurien passat en la realitat. Els desplaçaments temporals són els recursos bàsics per fer-ho i aquests són les retrospeccions i les anticipacions.

Caraval transcorre durant sis dies i sis nits, *Harry Potter i la pedra filosofal* durant tres mesos, *Allà on els arbres canten* un any i mig i *El retrat de Dorian Gray* durant 30 anys aproximadament.

Les retrospeccions, analepsis o flashbacks són salts en el temps cap al passat per explicar fets anteriors i les anticipacions, prolepsis o flashforwards són salts cap en el temps per avançar esdeveniments del futur.

El ritme narratiu d'una novel·la depèn del nombre de fets que passen en una extensió més o menys llarga. Si passen poques coses el ritme narratiu és lent i pel contrari el ritme narratiu és ràpid si tenen lloc molts esdeveniments. Les el·lipses ajuden a crear un ritme narratiu ràpid ja que consisteixen en suprimir part de l'acció per part del narrador.

I l'últim aspecte a tenir en compte referit al temps és el temps simultani quan diversos fets transcorren alhora. Es pot expressar mitjançant recursos lingüístics com el gerundi o determinants adverbis i conjuncions.

8.6. ESPAI:

L'espai és el lloc per on es mouen els personatges mentre passa l'acció. A vegades pot arribar a ser un element determinant pel relat. Hi ha diversos tipus d'espai:

Primer de tot l'espai que existeix en el món real on l'espai té una funció didàctica i es pot saber fàcilment en quin espai consisteix per les dades facilitades al text. A vegades el verdader espai està amagat darrere d'un topònim inventat per l'autor. El segon tipus d'espai és l'inexistent en el món real i compleix una funció referencial. Tot i no existir està descrit de manera versemblant i el lector pot conèixer llocs que s'hi assemblin. I l'últim espai és el que no està representat de manera objectiva sinó de manera simbòlica i en aquest cas té una funció simbòlica.

Les descripcions mostren com és l'espai.

“The Hall looked spectacular. Festoons of holly and mistletoe hung all around the walls and no fewer than twelve towering Christmas trees stood around the room, some sparkling with tiny icicles, some glittering with hundreds of candles.”²⁴

“Era en una esplanada esquixada d'arbres, les arrels dels quals sobresortien del terra cobert de molsa i s'entrellaçaven les unes amb les altres formant una xarxa espessa que semblava unir-los tots. (...)”

L'aire els xiulava entre les fulles i els arbres les feien repicar com campanetes o les enrotllaven perquè sonessin com petites flautes, o les sacsejaven i les retorcién per obtenir sons estranys i meravellosos. El vent mai havia sonat d'aquella manera en cap lloc del món. Eren els arbres. Estaven cantant.”²⁵

²⁴ op. cit. (1997) p. 211

²⁵ op. cit. (2013) p. 374

8.7. PERSONATGES I LES SEVES VEUS:

Els personatges són els que realitzen l'acció i estan dins la història. Hi ha diferents tipus de personatges i es poden classificar de diverses maneres en funció de l'aspecte que es vulgui destacar.

Segons els canvis que experimenten: si no canvien són personatges plans i acostumen a ser personatges tipus (el fatxenda, l'espavilat...) i si evolucionen són personatges rodons.

La Viana d'*Allà on els arbres canten* comença sent una dama de la cort que no es preocupa per res del que passa fora del castell i només pensa en casar-se amb el seu promès. Després de la invasió dels bàrbars passa a ser una proscripita que viu als boscos i fa activitats i es vesteix com un noi. Li preocupa el que passa i les coses que pensava abans li semblen banalitats. Ha crescut, madurat i és autosuficient.

En Dorian Gray comença sent la innocència personificada però a mida que passa la història es va corrompent i acaba fent que la seva promesa es suïcidi, mata a un amic seu i autor del seu retrat, fa cremar el cos del mort, etc.

I segons la funció que fan poden ser personatges principals o secundaris. Els principals poden ser protagonistes o antagonistes. Pel que fa als secundaris poden ser col·laboradors, ajuden al protagonista, o decoratius que no tenen cap funció però ajuden a fer la història versemblant.

A *Harry Potter i la pedra filosofal* el protagonista és en Harry Potter i els antagonistes són primer els seus tiets i un cop ja és a Hogwarts en Draco Malfoy, en Voldemort, el professor Squirrel qui resulta ser el dolent i durant gran part de la història sembla que el professor Snape també ho és. Els personatges col·laboradors són els seus millors amics Ron i Hermione.

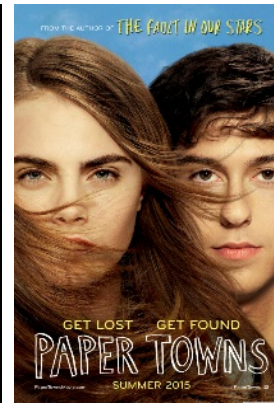
Les veus dels personatges més comunes són: el discurs directe, es transcriuen les paraules exactes dels personatges i per marcar-les s'utilitzen els guionets i els verbs de dicció o de pensament. El discurs indirecte que consisteix en que el narrador diu les coses amb la seva veu, l'estructura està formada per: X personatge més el verb de dicció o de pensament més "que" més les paraules del personatge. I l'última l'estil indirecte lliure que són les paraules del personatge dites pel narrador sense cap estructura concreta.

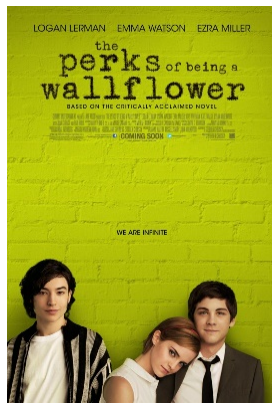
En els quatre llibres les veus més utilitzades han sigut el discurs directe ja que gairebé tot està en format conversa i el discurs indirecte.

9. PLATAFORMES QUE DIFONEN LA LITERATURA JUVENIL:

9.1. EL CINEMA I LES ADAPTACIONS CINEMATogrÀFIQUES:

Les adaptacions cinematogràfiques són pel·lícules que estan basades en llibres. Els darrers anys s'han portat molts llibres de literatura juvenil a la gran pantalla. Gairebé tots els gran èxits han tingut la seva respectiva pel·lícula. Això beneficia a la literatura juvenil perquè se'n fa molta més difusió i milers de persones poden arribar a conèixer aquestes històries. Algunes d'elles acaben llegint el llibre després de veure'n la pel·lícula. Algunes pel·lícules:

9.2. PROGRAMES DE TELEVISIÓ:

En tots els canals de televisió que hi ha cap està dedicat exclusivament a la literatura i menys a la literatura juvenil. A TV2 hi ha un programa que s'emet setmanalment, els dimarts a les 21.20, anomenat *Página Dos* que és sobre literatura i que ha dedicat un parell d'episodis a la literatura juvenil. En un de molt recent parlaven sobre el fenomen booktube, el qual s'explica més endavant.

El booktuber Sebas G. Mouret, que justament apareix en aquest últim programa, feia aquestes declaracions: Que no hi hagi cap programa fort, realment fort, en “primetime” de literatura en la nostra televisió en cap dels 40 canals que tenim és bastant preocupant. Bé, demano disculpes a Óscar López del canal *Página Dos* que segueix allà aferrant-se al seu programa extraordinari.²⁶

²⁶ Declaracions de Sebas G. Mouret durant el Fòrum Edita BCN (06/07/2017).

9.3. BOOKTUBE:

Booktube és una comunitat de lectors a la plataforma de vídeo Youtube. El nom ve de fusionar Book (llibre en anglès) amb youtube

obtenint com a resultat booktube. Les persones que penjen vídeos a la xarxa parlant de llibres, i que són els creadors de contingut en aquesta comunitat s'anomenen booktubers.

Imatge 6: Logo booktube

Imatge 7: Blog de Recomanacions de llibres.

La comunitat es va començar en llengua anglosaxona l'any 2007 aproximadament "Els primers van sorgir fa uns deu anys, al Regne Unit"²⁷, explica Patrizia Campana (responsable de l'àrea infantil-juvenil del Grup 62) i ben aviat es va estendre cap a

l'Amèrica llatina. Aquí a Espanya el fenomen va començar l'any 2013

aprox. quan la majoria dels blogaires van començar a fer vídeos enlloc de penjar ressenyes al canal. La majoria com Marta Botet afirmen que els és més fàcil expressar-se parlant que escrivint.

"Els editors teníem en compte els blogaires –diu un dels especialistes en el tema d'un gran grup editorial– però, en el camp infantil-juvenil, ja estan una mica passats. Hi havia, i hi continua havent, blogs de novel·la negra, policíaca, romàntica, adulta... Els blogs ofereixen una classificació per gèneres, amb molta varietat, és un univers vastíssim i sense sistemes de mesurament. Fa uns tres anys vam detectar un transvasament en el tema juvenil, una tendència de canvi: els prescriptors passaven dels blogs a YouTube, i això ha canviat el paradigma. (...) La majoria dels booktubers

²⁷ AYÉN, Xavi (30/04/2017). Literatura viral: Un nou fenomen de prescripció editorial. *La Vanguardia: Cultura*. www.lavanguardia.com/cultura/20170430/422151638113/literatura-viral.html

són antics blogaires. Per nosaltres, va ser un canvi positiu, perquè és molt més fàcil monitorar, controlar, veure els seguidors que té cadascun”.²⁸

Des de la premsa i les editorials es considera com un nou fenomen de prescripció editorial i hi ha diferents articles dedicats a booktube. Alguns dels titulars destacats són:

Imatge 8: asdasd

UN NOU FENOMEN DE PRESCRIPCIÓ EDITORIAL

Literatura viral

Els vídeos que recomanen llibres arrossegueu centenars de milers de seguidors

Compartir en Facebook Compartir en Twitter

XAVI AYÉN, Barcelona
30/04/2017 01:49

Tenen centenars de milers de seguidors, els conviden en qualitat d'estrelles a les fires del llibre, n'hi ha que fins i tot ja han passat a escriure novel·les i, sobretot, són molt influents a l'hora de recomanar llibres. Es dediquen a això. Són els booktubers, joves que, per afició, penegen vídeos a YouTube en què expliquen amb entusiasme –o amb desgrat– el llibre que han llegit. Les editorials han pres consciència de la importància que tenen, i als més destacats ja els envien ...

Más noticias

Les editorials opinen: “En literatura juvenil no pots funcionar sense ells; els necessitem”.

Campana, directora dels segells Fanbooks i Estrella polar, admet que “en literatura juvenil els necessites, no pots funcionar sense booktubers”. Destaca que “es tracta de recomanacions curtes, que tenen efecte en els joves, un grup que no llegeix la premsa tradicional. Els adults donen més importància a la recomanació boca-orella d'un amic que a qualsevol altra cosa, i ells en el fons fan el mateix: un booktuber és com un amic de la seva mateixa edat i els seus mateixos gustos. No són engolats, parlen com ells”. La clau és que “fins ara són molt sincers en les seves opinions. Les editorials no els podem influir de cap manera; si el públic detectés que hi ha algun interès comercial al

²⁸ op. cit. (30/04/2017)

darrere, el valor de la ressenya cauria en picat. És un fenomen espontani, no dirigit, nascut dels lectors. De vegades, alguns mitjans de comunicació els han menyspreat, però la seva independència és encomiable. Es poden explicar més bé o més malament, però la gent se'n fia".²⁹

Els autors també opinen que tenen molta influència i que són la millor font per descobrir nous llibres i novetats.

Respecte als booktubers, em sembla que tenen molta influència, més que en el fet de llegir, en la difusió de títols. Per mi, el que ha fet que molts joves comencin a llegir són els típics Bestsellers que han triomfat cada pocs anys; *Harry Potter*, *Crepuscle*, *Els jocs de la fam*, *After...* aquests títols siguin bons o dolents (han sigut molt criticats, alguns més que altres) han fet que milers de persones agafessin un llibre per primera vegada a la vida, només perquè tothom en parlava, i que a partir d'aquí comencessin a llegir. Els booktubers han fet que es quedessin, perquè els ensenyen opcions amb les que continuar l'hàbit de la lectura, i avui en dia em semblen la millor forma d'estar pendent de les novetats mensuals.³⁰

Crec que un gran impuls perquè els joves llegeixin són precisament els booktubers i els bloggers.³¹

Els mateixos booktubers que tenen llibres publicats opinen que els seus llibres tenen molta més repercussió. Javier Ruescas contesta això a aquesta mateixa pregunta.

Sí. Ara donaré una resposta més concreta però és veritat. Quan tu tens més presència a les xarxes, o on sigui, més fàcil és. Si jo escrivís en un diari tots els diumenges les persones que llegeixen aquell diari quan trobessin un llibre meu a la llibreria s'acostarien i dirien mira aquest és el dels articles dels diumenges. És el mateix que si jo penjo tots els dimecres i els diumenges un vídeo al meu canal. Cada cop em coneix més gent i lògicament és més fàcil. A mi el que em sorprèn és que alguns em coneixen pels llibres i descobreixen el canal després i altres em descobreixen pel canal i vídeo després descobreixen que sóc escriptor perquè per exemple en un vídeo menciono que tinc 20 novel·les i la reacció d'alguns és anar a la llibreria. Per descomptat que ajuda igual que ajuda fer tot el soroll que puguis amb el teu llibre en tots els llocs que puguis. Jo abans no era booktubers i no tenia canal de youtube i escrivia i publicava i la

²⁹ op. cit. (30/04/2017).

³⁰ Entrevista a Clara Cortés.

³¹ Entrevista Andrea Tomé.

gent em coneixia o bé per la web de Crepuscle o bé per fer xerrades a escoles, o perquè a algú li posaven de lectura obligatòria Tempus fugit i després llegia altres llibres meus... Hi ha diferents maneres de que arribi però si, els booktubers hem ajudat a no només els que escrivim a donar-nos a conèixer sinó a donar a conèixer títols que són genials i que potser no es coneixen i també a que ningú es senti sol quan li agrada llegir. Però en definitiva tot ajuda, tot suma.

Modalitats de vídeo:

Hi ha molts tipus de vídeo i cada booktubers realitza els que més li agraden però n'hi ha uns quants que són els més habituals.

Com diu a un article: “En general, es tracta de vídeos amateurs, però molt dinàmics, hiperactius, amb efectes visuals i, fins i tot, esquetxos, disfresses, endevinalles, concursos i bromes. Els agraden molt les llistes, els top ten, i inclouen consells, comparacions i interrelacions entre temàtiques. Se centren en els gustos personals del seu impulsor, cosa que inclou diversos gèneres, sobretot es parla de narrativa juvenil, novel·les intergeneracionals i crossover (El noi del pijama de ratlles, per exemple) i gèneres com la ciència-ficció, el fantàstic i el romàntic.”³²

Ressenyes: consisteixen en donar una opinió profunda sobre un llibre. La majoria de ressenyes són sense spoilers i són per recomanar el llibre. Tot i així hi ha alguns booktubers que prefereixen utilitzar les ressenyes per compartir i parlar amb la gent que també l'ha llegit i fan els vídeos amb spoilers.

"TIMANTTI" de Rebeca Stones || Reseña

LittleRedRead
Hace 1 año • 154.520 visualizaciones

¡TIENES QUE LEER ESTE LIBRO! | Reseña

Andreo Rowling
Hace 9 meses • 37.791 visualizaciones
GRACIAS POR VER EL VÍDEO♥ Compra OTOÑO EN LONDRES con 5% de descuento en Amazon: <http://amzn.to/2bDRCoX> Otros

Reseña de "Temblor"

El coleccionista de Mundos
Hace 4 años • 79.532 visualizaciones
SEE, ENJOY AND COMMENT!

³² *op. cit.* (3)

Imatge 9: Ressenyes

Book

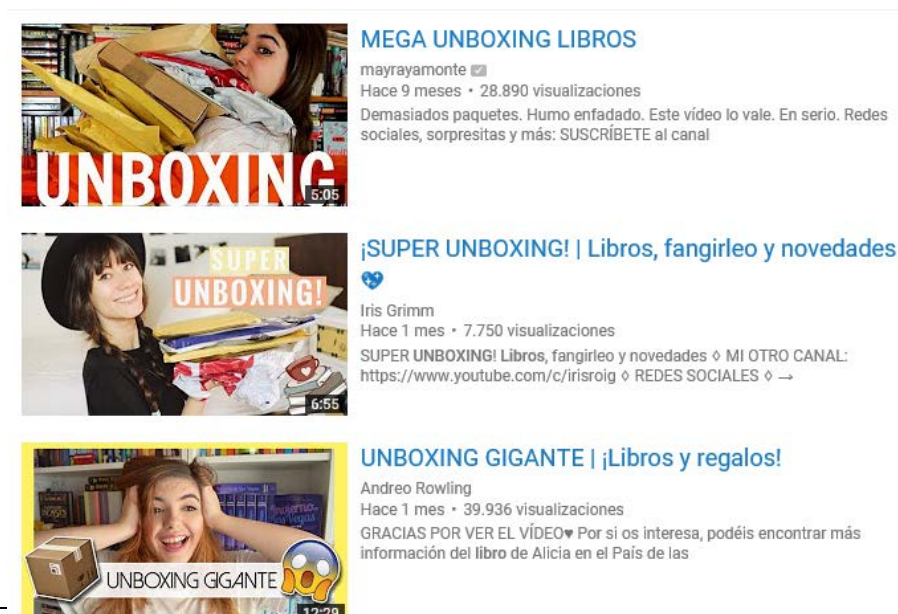
hauls:

aquest tipus de vídeos consisteixen en ensenyar els llibres aconseguits en un període de temps. Normalment és abans d'haver-los llegit i per tant es comenten coses de la sinopsis, la portada... la primera impressió del llibre.

Imatge 10: Book haul

Unboxings: els unboxings acostumen a anar lligats amb els book hauls ja que consisteixen en obrir els paquets rebuts ja sigui d'enviaments de col·laboracions amb editorials o compres realitzades.

Booktags: consisteixen en contestar unes preguntes o fer uns reptes relacionant-ho amb llibres. Hi ha gran varietat de booktags.

UNPOPULAR OPINIONS BOOKTAG

El coleccionista de Mundos
Hace 2 meses • 69.258 visualizaciones
Cazadores de sombras, Los Juegos del Hambre, Percy Jackson... John Green, Cassandra Clare, Lauren Oliver... ¿qué opino de

BOOK TAG de la VERGÜENZA

Iris Grimm
Hace 10 meses • 19.594 visualizaciones
BOOK TAG DE LA VERGÜENZA! Vídeo de Raquel:
<https://www.youtube.com/watch?v=WxOiwcu2g8Q&t=444s> MI OTRO ...

BOOK TAG de las CAGADAS | Josu Diamond

Josu Diamond
Hace 2 meses • 27.318 visualizaciones
Hoy os traigo este book tag en español sobre las cosas que como lector, he hecho mal... ¡Desde inventarme aspectos físicos a

Imatge 12: Book tag

Wrap up: un vídeo on es parla dels llibres llegits en un període de temps, acostuma a ser un mes. Es fa una valoració i es dona una opinió superficial del llibre. Vindria a ser un vídeo format per mini-ressenyes i acostuma a ser sense spoilers.

WRAP UP Marzo 2017 | Libros del mes

Iris Grimm
Hace 8 meses • 7.458 visualizaciones
WRAP UP Marzo 2017 : Libros del mes! Reseña Desayuno en Júpiter:
<https://www.youtube.com/watch?v=Bg5HSrg48Sw> MI

Wrap up: Septiembre 2017 | Libros del Mes

Clau Reads Books
Hace 2 meses • 52.973 visualizaciones
Hola, les traigo el wrap up (no atrasado ok) de Septiembre :D. ¡Espero que les guste! Septiembre fue un gran mes de lecturas, me

WRAP UP NOVIEMBRE 2017 Libros leídos || Bicheando Libros

Bicheando libros
Hace 3 semanas • 7.949 visualizaciones
GRACIAS POR VER MIS VÍDEOS!! AQUÍ PODÉIS COMPRAR LOS LIBROS QUE RECOMIENDO: <https://www.hellopicker.com/>

Imatge 13: Wrap up

Novetats: vídeo on es fa un recull de novetats d'un període de temps, tant pot ser dels mesos passats o futurs.

NOVEDADES JUVENILES (en SEVILLA) enero 2017 / febrero 2017

El coleccionista de Mundos · Hace 7 meses · 26.545 visualizaciones
Stephenie Meyer, John Green, Veronica Roth, David Levithan, Laura Gallego y MUCHO MÁS en las novedades juveniles de los

NOVEDADES DE LIBROS JUVENILES OCTUBRE 2017 | ¿QUÉ SE PUBLICA ESTE MES?

mayrayamonte · Hace 3 meses · 15.586 visualizaciones
Aquí algunas de las novedades de libros que se publican en octubre. Redes sociales, sorpresitas y más: COMPRA mi nueva

LIBROS PARA ESTE OTOÑO | RECOMENDACIONES Y NOVEDADES | Bibiana In Bookland

Bibiana In Bookland · Hace 2 meses · 2.249 visualizaciones
Hola a todos! En el vídeo de hoy os traigo un especial de otoño. He pensado libros que me recuerda a esta estación y también

Imatge 14: Novetats

Preferits del mes: vídeos on es parla dels llibres preferits del més i també preferits d'altres temes com poden ser series, pel·lícules, maquillatge, etc.

FAVORITOS Abril 2017 ☺ | Libros juveniles, belleza, series...

Nube de Palabras · Hace 7 meses · 9.808 visualizaciones
Hoy os hablo de mis favoritos de abril, desde libros juveniles, hasta productos de belleza y series como Friends o Shingeki no

FAVORITOS DEL MES DE MAYO, libros, velas ,etc.. ||BICHEANDO

Bicheando libros · Hace 7 meses · 5.311 visualizaciones
Hola Bichejos! aquí tenéis el video de favoritos del mes, que algunos me habéis pedido durante varios meses, espero que lo

Imatge 15: Preferits

Tops: consisteixen en fer llistes, normalment de 10 llibres, sobre una temàtica en concret i poden ser tant positius com negatius. Ex: llibres preferits, els millors llibres de l'any...

TOP 10: ¡Recomendaciones de libros de romance!

Clau Reads Books

Hace 10 meses • 180.680 visualizaciones

Como ya viene San Valentín, les traigo mis recomendaciones de libros de amor ♥. ¡Espero que disfruten el video! Libros juveniles

TOP 10: ¡Mis libros favoritos del 2016! | Clau Reads Books

Clau Reads Books

Hace 11 meses • 177.203 visualizaciones

Y como es tradición, el 8 de Enero les traigo mis libros favoritos del 2016, ¡espero que disfruten el video tanto como yo disfruté de

TOP 10 | Libros cortos y rápidos de leer

Andreo Rowling

Hace 2 años • 109.585 visualizaciones

GRACIAS POR VER EL VÍDEO ♥ COMPRO MIS LIBROS AQUÍ:

http://www.bookdepository.com/?a_aid=andreorowling ESCRÍBEME

Imatge 16: Tops

Entrevistes: alguns booktubers tenen l'oportunitat d'entrevistar a autors importants i

El coleccionista entrevista | JOHN GREEN

El coleccionista de Mundos

Hace 2 años • 172.930 visualizaciones

El autor de "Bajo la misma estrella" (The fault in our stars) llega al canal de El coleccionista de Mundos. Canal de John Green y su

Entrevista a JAY ASHER

El coleccionista de Mundos

Hace 4 meses • 19.625 visualizaciones

En esta nueva entrevista del canal os traigo al autor de "Por trece razones" (Thirteen reasons why)!! ¡¡Pásate por mi página web!! —

Entrevista a DAN BROWN

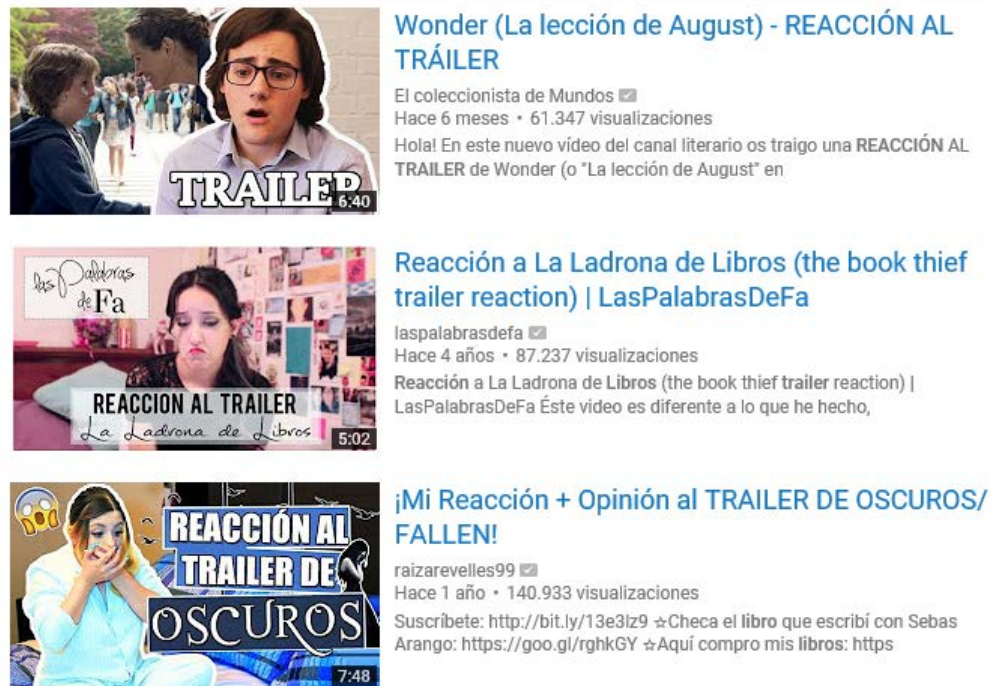
El coleccionista de Mundos

Hace 11 meses • 29.085 visualizaciones

En esta nueva entrevista del canal tengo el placer de traeros unos minutos con el escritor Dan Brown, autor de "El código Da Vinci",

comparteixen les entrevistes.

Reaccions a tràilers: vídeo on el booktuber veu per primera vegada un tràiler d'una adaptació cinematogràfica. D'aquesta manera es veuen totes les seves reaccions i després fa un petit

Imatge 18: Reacció al trailer

comentari.

Bookshelves tours: vídeo on s'ensenyen els llibres i la prestatgeria.

Esriptura i llibres propis: alguns autors tenen canal i alguns booktubers han escrit llibres. Per això fan algun llibre parlant del procés d'escriptura i dels seus llibres, presentacions, data de

Crear buenos PERSONAJES | Consejos de escritura #NaNoWriMo

MartitaraBookVlogs

Hace 1 año • 45.690 visualizaciones

Esta semana, en el vídeo especial del NaNoWriMo os presento un recurso para escribir mejores personajes: el dossier (o ficha).

5 TRUCOS para ESCRIBIR MÁS | Consejos de escritura #NaNoWriMo

MartitaraBookVlogs

Hace 1 año • 25.385 visualizaciones

Es noviembre! Acaba de empezar el NaNoWriMo (National novel Writing Month). Hoy os traigo unos consejos para escribir más

CONSEJOS BÁSICOS PARA ESCRITORES | Andreo Rowling

Andreo Rowling

Hace 9 meses • 27.621 visualizaciones

GRACIAS POR VER EL VÍDEO♥ Compra OTOÑO EN LONDRES con 5% de descuento en Amazon: <http://amzn.to/2bDRCox> Link

Imatge 20: Esriptura

publicació.

Altres: vídeos de temàtica molt variada. Poden ser versions originals d'històries de Disney, com

LA SIRENITA DE DISNEY | HISTORIA REAL Y SANGRIENTA | Javier Ruescas

JavierRuescas

Fa 1 any • 150.946 visualitzacions

En este vídeo conocerás la historia real de LA SIRENITA, ¿cuánto se parece la película de Disney al cuento original? ¡Es momento

LA BELLA Y LA BESTIA DE DISNEY | CUENTO REAL Y ORIGEN | Javier Ruescas

JavierRuescas

Fa 9 mesos • 201.134 visualitzacions

Aquí tenéis la historia real de LA BELLA Y LA BESTIA y también el origen de este cuento tan famoso que Disney vuelve a adaptar.

3 CONSEJOS PARA SUPERAR EL PARÓN LECTOR | Libros Por Leer

Josu Diamond

Fa 8 mesos • 18.423 visualitzacions

Cómo salir del bloqueo lector de manera sencilla. ¡Vídeo corto y rápido! ¡Suscríbete al canal aquí!: <http://bit.ly/2dq0ri4> Encuéntrame:

Imatge 21: Altres

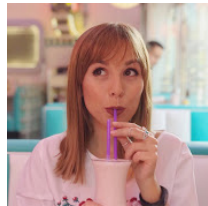

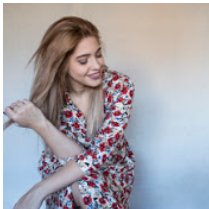
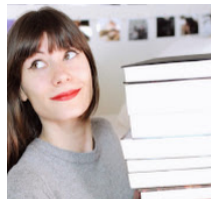
superar una parada lectora...

Actualment a Espanya hi ha moltíssims canals i la majoria supera els 10.000 seguidors i alguns fins i els 100.000 i els 200.000 seguidors. La selecció ha estat feta en base els diferents articles sobre booktube i el propi coneixement.

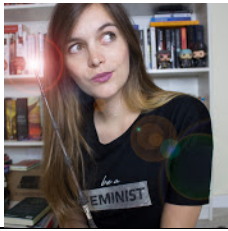

Canal	Tipologia dels vídeos	Periodicitat	Nº de seguidors ³³
 Javier Ruescas	Wrap ups, book tags, challenges, explicació de contes originals, vídeos sobre els seus llibres i altres.	Un dia o dos a la setmana (diumenge i/o dimecres) a les 15.00h.	231.916
 El coleccionista de Mundos	Reaccions a tràilers, novetats editorials, ressenyes, entrevistes a escriptors, tops, book tags i altres.	Teòricament 2 dies a la setmana (dilluns i/o dissabte) però la majoria de vegades cap o un i sense hora determinada.	215.491
 Andreea Rowling	Wrap ups, book hauls, recomanacions, Harry Potter, book tags, tops, procés d'escriptura i els seus llibres.	Dos dies a la setmana (dimarts i dijous) a les 19.00h.	138.215
 Josu Diamond (Librospor leer) ³⁴	Wrap ups, book tags, recomanacions, tops, book hauls, preferits del mes i altres.	Un o dos dies a la setmana a les 19.00h.	137.072

³³ Dades consultades el dia 01/01/2018.

³⁴ Fins fa dos mesos era un canal exclusivament de Booktube però ara també crea vídeos d'humor i d'altres temàtiques.

	mayrayamonte	Novetats editorials, book hauls, wrap ups, recomanacions, book tags, tops i altres.	Un dia a la setmana (divendres) a les 19.00h.	108.992
	Nube de Palabras	Preferits del mes, wrap ups, book hauls, book tags i altres.	Un dia a la setmana (dissabte) a les 15.00h.	82.652
	MartitaraBookVlogs	Tops, book tags, recomanacions, Harry Potter, vídeos sobre el seu llibre, procés d'escriptura i altres.	Un dia a la setmana (dijous) a les 18.30h.	71367
	LittleRedRead	Book hauls, wrap ups, recomanacions, tops, book tags, reptes, recomanacions i altres.	Teòricament dos dies a la setmana (dimarts i divendres) a les 19.00h.	46.356
	Bicheando libros	Recomanacions, tops, wrap ups, book hauls, book tags, ressenyes i altres.	Tres dies a la setmana (dimecres, divendres i diumenge) a les 18.00h.	41.575
	Iris Grimm	Wrap ups, book hauls, unboxings, book talks, tops, book tags i altres.	Un dia a la setmana (dissabte o diumenge) sense hora determinada.	28.207

 <p>Raquel Bookish</p>	Book hauls, wrap ups, unboxings, tops i altres.	Un o dos dies a la setmana (dijous i/o diumenge) sense hora determinada.	26.119
 <p>Patricia Bejarano Martín</p>	Book hauls, wrap ups, unboxings, ressenyes, tops, recomanacions i altres.	Dos dies a la setmana (diumenge i dijous/divendres).	23.046
 <p>Luisa Carrégalo</p>	Recomanacions, wrap ups, book hauls, book tags, altres.	Sense dia i hora determinada. No té periodicitat.	17.091
 <p>Susurrando historias</p>	Ressenyes, wrap ups, tops, book tags, book hauls, recomanacions i altres.	Sense dia i hora determinada. No té periodicitat.	16.928
 <p>La cueva de Charles</p>	Ressenyes, book tags, tops, book hauls, vídeos sobre el seu llibre i altres.	Sense dia i hora determinada. No té periodicitat.	12.175
 <p>Vero dragonfly</p>	Unboxings, book hauls, recomanacions, tops, ressenyes, wrap ups i altres.	Sense dia i hora determinada. No té periodicitat.	7.149

	Iris de Asomo	Recomanacions, tops, wrap ups, ressenyes, autopublicació i del seu llibre, book hauls i altres.	Un o dos dies a la setmana (diumenge i/o dijous) sense hora determinada.	6.332
	Unicornios y monstruos	Book hauls, wrap ups, recomanacions, tops, unboxings, book tags i altres.	Un dia a la setmana i sense hora determinada.	5.656
	Bibiana in bookland	Wrap ups, book hauls, recomanacions, tops, novetats editorials, unboxings, ressenyes, book tags i altres.	Un dia a la setmana (dimarts) sense hora determinada.	3.403
	Recomanacions de llibres	Preferits del mes, clips de lectura (ressenyes), bookhauls, tags i altres.	Sense dia i hora determinada. No té periodicitat.	1.924

Marta Botet del canal Recomanacions de llibres és l'única booktuber que fa els vídeos en català tot i no ser l'única catalana. Botet diu "Si no els fem nosaltres qui els farà?"³⁵

El català està, en aquest àmbit, en una posició clarament minoritària. (...) El problema és que la gran majoria dels booktubers catalans ho fan en castellà, perquè així tenen més audiència, de molts altres països".³⁶

A Amèrica Llatina és un fenomen molt més fort i els prescriptors tenen molts més seguidors que a Espanya, en part perquè han trencat les fronteres entre països i en part perquè procedeixen de llocs més poblats, com Mèxic.³⁷ Raiza Revelles ha superat la xifra del milió.

³⁵ op. cit. (30/04/2017)

³⁶ op. cit. (30/04/2017)

Com es pot veure a la taula excepte algunes excepcions, els booktubers que tenen més seguidors són els que més regulars són i pengem vídeos amb periodicitat. També cal tenir en compte que molts dels que ocupen les primeres posicions porten molt més temps que els altres i això també és un factor important.

³⁷ op. cit. (30/04/2017)

9.4. BOOKSTAGRAM:

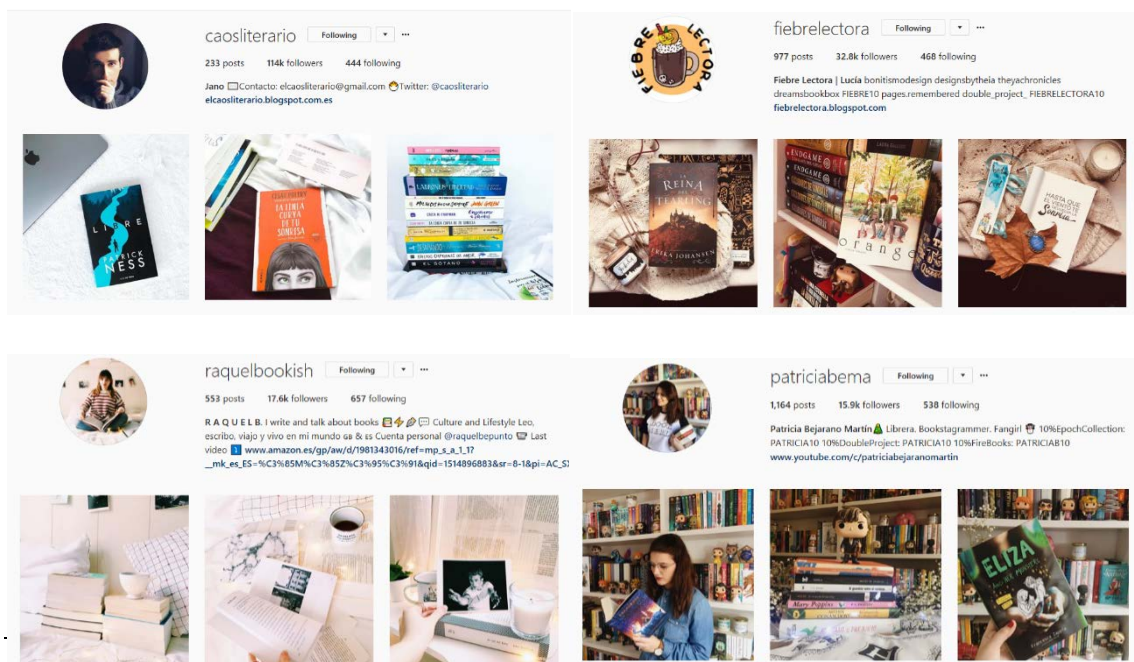
Bookstagram és una comunitat de llibres a la plataforma d'imatge Instagram. Igual que booktube, bookstagram surt com a resultat de la fusió entre book i instagram. La comunitat de bookstagram és relativament nova i es poden trobar moltíssims comptes en una pila d'idiomes. Seria l'equivalent a booktube però en una xarxa social diferent. Consisteix en penjar fotos de llibres. Alguns comptes de bookstagram d'Espanya compten amb més de 30.000 seguidors.

Les editorials, ja han detectat un nou fenomen que influeix en l'empenta de certs llibres, els bookstagramers, és a dir, persones que penjen en aquesta xarxa social fotos –generalment, artístiques– dels llibres que llegeixen amb comentaris sobre el contingut.³⁸

La majoria de perfils segueixen un feed, que consisteix en un estil de foto que sempre és similar, però també n'hi ha alguns que penjen fotos molt diferents entre elles. La foto acostuma a anar acompanyada d'un comentari que habitualment té relació amb el llibre o llibres que apareixen a la publicació i a vegades aquest pot consistir en una ressenya de la novel·la.

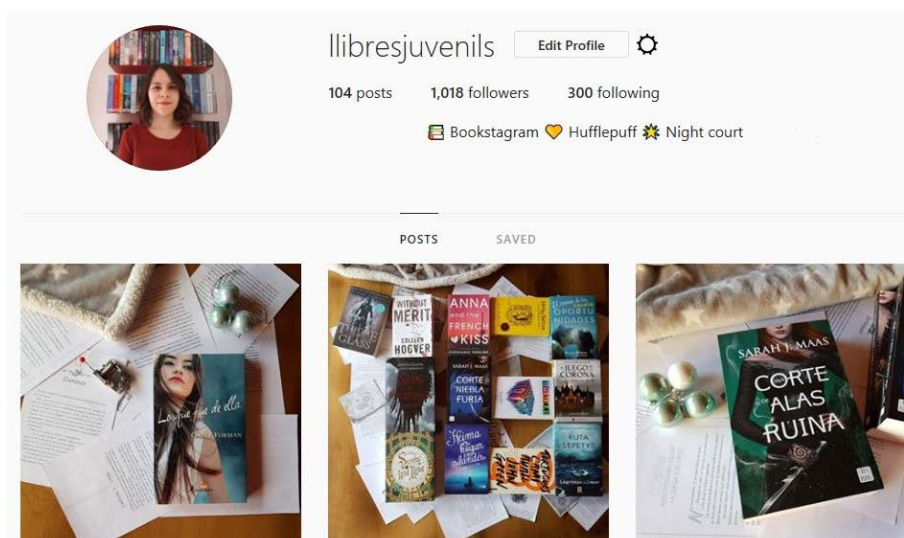
La comunitat està bastant unida i es realitzen activitats per tenir més relacions entre els perfils com poden ser els Shout outs que es tracten de recomanar-se mútuament o penjar la foto que més t'agrada d'un altre perfil, etc.

Alguns dels perfils espanyols amb més seguidors:

LLIBRES JUVENILS:

S'ha creat un compte de bookstagram anomenat @llibresjuvenils on s'han anat penjant fotos de llibres destinats principalment a joves. El compte tot i haver-se creat a finals de maig ha estat en funcionament des de principis de juliol. S'ha intentat publicar diàriament o cada dos dies tot i que en alguns casos no ha sigut possible. Durant tots aquests mesos el compte ha patit alguns canvis i ha experimentat un gran creixement, a data d'avui 3 de gener de 2018 compta amb 1010 seguidors. Inicialment tenia un feed amb fons blanc que consistia en pàgines de llibres, aconseguits imprimint els dossiers promocionals dels llibres en qüestió, però al setembre es va decidir canviar per fer-lo més elaborat i amb la intenció de millor. Aquest segon estil de fotografia s'ha mantingut fins a la finalització del treball i es tracta d'un fons de fusta, les mateixes pàgines de llibres utilitzades per l'anterior feed i tres mantes de colors càlids que s'han anat combinant. El perfil combina aquestes fotos amb estil similar amb unes altres que trenquen completament l'estil ja que compten amb fonts i elements molt diferents però que tenen relació amb el contingut del llibre.

Aquesta combinació és deguda a que les fotos del feed són simplement recomanacions de llibres i les altres són ressenyes amb comentaris més elaborats. El text que acompanya les fotografies està sempre en català al principi seguit del mateix escrit en castellà i en alguns casos ha comptat també amb el text en anglès.

S'ha realitzat un seguiment del compte des del 23 de juny de 2017 fins el 3 de gener de 2018.

Registre dels seguidors (cada foto correspon a una data):

- 09/07/2017: 131 seguidors.
- 24/07/2017: 213 seguidors.
- 12/09/2017: 400 seguidors.
- 26/09/2017: 489 seguidors.
- 05/10/2017: 517 seguidors (canvi de feed).
- 06/11/2017: 604 seguidors.
- 13/11/2017: 703 seguidors.
- 09/12/2017: 810 seguidors.
- 21/12/2017: 921 seguidors.
- 03/01/2018: 1018 seguidors.

13 **131** **197**
posts followers following

Edit your profile

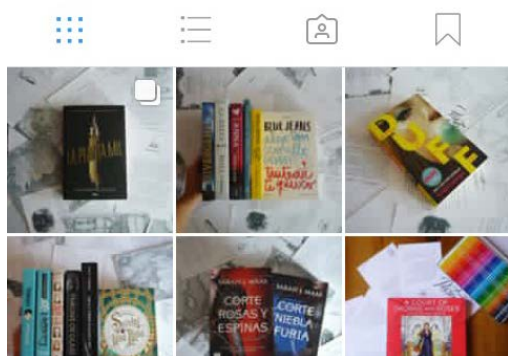
Bookstagram

48 **400** **245**
posts followers following

Edit your profile

Bookstagram

26 **213** **242**
posts followers following

Edit your profile

Bookstagram

54 **489** **273**
posts followers following

Edit your profile

Bookstagram

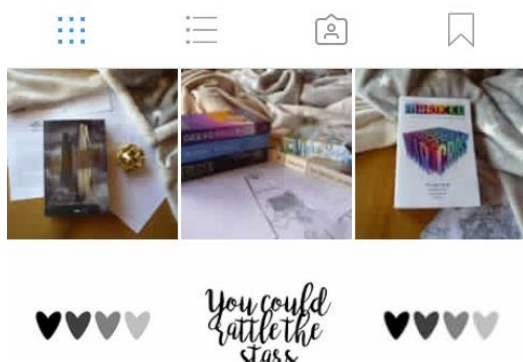

61 **517** **257**
posts followers following

Edit your profile

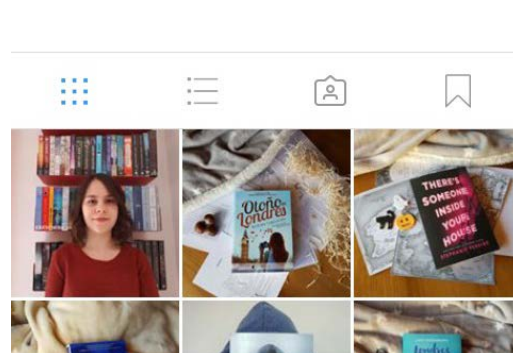
 Bookstagram

78 **604** **254**
posts followers following

Edit your profile

 Bookstagram

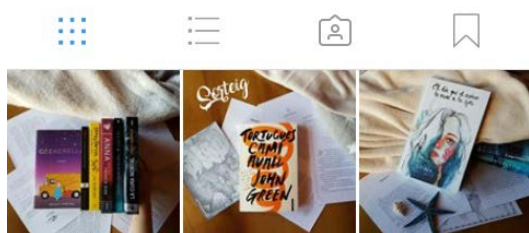
82 **703** **255**
posts followers following

Edit your profile

 Bookstagram

 Hufflepuff

 Night court

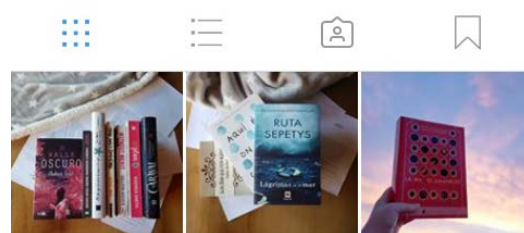
91 **810** **268**
posts followers following

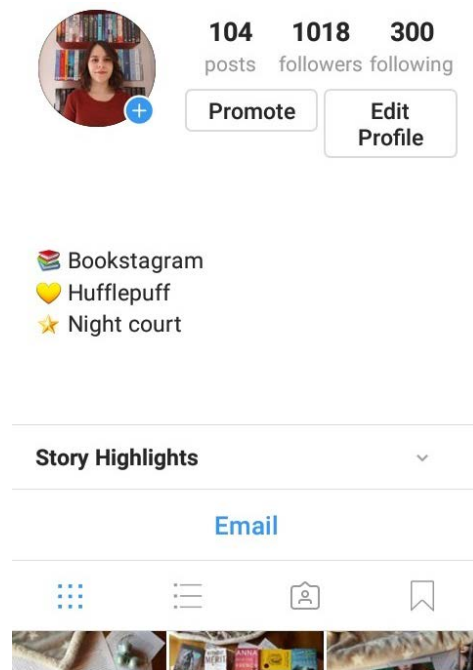
Edit your profile

 Bookstagram

 Hufflepuff

 Night court

Excepcions com més seguidors s'han tingut més "m'agrada" han tingut les fotos. La foto amb més comentaris i "m'agrada" és la d'un sorteig que s'ha realitzat seguida de les feed nous. A vist que les hores en que hi ha més gent activa és de les 18.00 a les 23.00 i en tots els dies de la setmana hi ha el mateix seguiment. El 53% dels seguidors són espanyols i 47% restant són del continent Americà. Dels seguidors espanyols predominen els que són de Barcelona amb un 11%. El 83% són noies i els grups d'edat més presents són 18-24 amb un 44% seguit de 25-34 amb un 28% i el de 13-17 amb un 11%.

COL·LABORACIONS AMB EDITORIALS:

Moltes editorials col·laboren amb bloggers, booktubers i bookstagrammers. Aquestes col·laboracions consisteixen en enviar llibres gratis i a canvi els han d'ensenyar, fer-ne una foto o una ressenya. D'aquesta manera el llibre és difós per les xarxes socials i és més fàcil que les persones el comprin. És per això que les editorials es fixen en la qualitat del contingut però també en el nombre de seguidors, ja que per ells és un negoci.

Els darrers mesos de llibres juvenils, al tenir més seguidors, s'ha pogut col·laborar amb tres editorials diferents. Aquestes han estat amb Roca editorial que es va tractar de l'enviament d'un llibre, amb Fanbooks que va consistir en organitzar un sorteig del nou llibre de John Green, *Tortugues camí avall*, al que van participar gairebé 200 persones i en l'enviament d'un llibre i l'última ha estat amb l'editorial Del nuevo extremo i s'ha tractat també de l'enviament d'un llibre.

10. ESDEVENIMENTS:

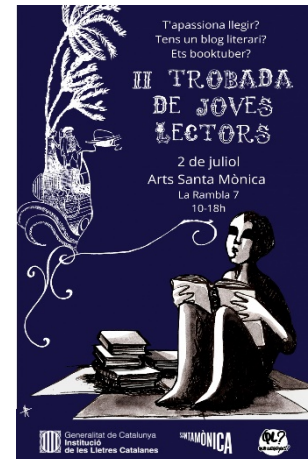
Anteriorment i durant la realització d'aquest treball s'ha assistit a firmes i presentacions de llibres i de novetats, entrevistat a autors tant en persona com telemàticament i col·laborat amb llibreries i editorials.

Les presentacions a les que s'ha assistint han sigut, per ordre cronològic:

10.1. Assistència a la II trobada de joves lectors (02/07/2016).

Jornada dedicada als joves lectors, bloguers i booktubers amb conferència inaugural de Laura Borràs, taules rodones de debat en què els joves són els protagonistes i especialistes del món de la lectura (autors, llibreters, bibliotecaris). Tallers sobre slam i gimcana final. Activitat destinada específicament a joves lectors i a pares, professors, editors i tothom que treballi per estimular la

lectura entre els joves. Trobada inscrita en les activitats del *Què Llegeixes* (plataforma virtual de foment de la lectura).³⁹

Imatge 22: Cartell de la II trobada.

³⁹ Fragment extret de: <http://artssantamonica.gencat.cat/es/detall/II-Trobada-de-Joves-Lectors>

Imatge 27: Foto de grup de la II trobada.

Imatge 26: Foto de grup amb Javier Ruescas.

Imatge 24: Foto amb Javier Ruescas.

Imatge 23: Alguns participants de la II trobada.

Imatge 25: Taula rodona amb autors i professionals del món del llibre.

10.2. Presentació del llibre *Otoño en Londres* d'Andrea Izquierdo (22/10/2106).

Imatge 28: Firma d'Otoño en Londres.

Coneguda a booktube com a Andreo

Imatge 29: Dates de les presentacions d'Otoño en Londres.

Rowling, i, presentada per l'autora Laia Soler.

10.3. Presentació de *Cosas que escribiste sobre el fuego* de Clara Cortés (19/11/2016).

Imatge 31: Foto amb Andrea Izquierdo.

Imatge 30: Foto amb Laia Soler.

Imatge 33: Data de la presentació.

Imatge 32: Firma de Cosas que escribiste sobre el fuego.

Imatge 34: Foto amb Clara Cortés.

10. 4. Presentació de la novel·la de relats *Por una rosa* (25/03/2017).

Escrita per Javier Ruescas, Laura Gallego i Benito Taibo

Imatge 35: Dates de les firmes de Por una rosa.

Imatge 37: Presentació de Por una Rosa.

Imatge 36: Firma de Javier Ruescas i Mar Blanco.

i il·lustrada per Mar Blanco.

10.5. Assistència a la Book Con Barcelona (08/04/2017 i 09/04/2017).

Vine a la primera edició de la Book Con Barcelona, una trobada dels bloguers i lectors, en la qual també seran presents alguns dels teus escriptors. A més, hi haurà activitats per blogs i per joves lectors, escull la teva!⁴⁰

La *Book Con BCN* neix com una reunió bloguera a la ciutat de Barcelona. Els assistents ens preguntàvem perquè no hi havia cap esdeveniment de lectors, bloguers i booktubers a la ciutat. La idea va agafar forma el 2017, quan finalment vam aconseguir crear l'esdeveniment per primera vegada. Dissenyat específicament per acostar a autors i lectors fent a ambdós participants de xerrades interessants sobre la literatura juvenil, jocs i més.⁴¹

TV3 va parlar-ne al telenotícies vespre del dissabte dia 8 d'abril del 2017.⁴²

Imatge 40: Logotip de la Book Con BCN.

	VIERNES 7 de abril	SÁBADO 8 de abril	DOMINGO 9 de abril
11:00		Presentación de novedades Bambú y Edebé + autores.	¡Jugamos! (Beta tester de la App de descubrimiento de libros en Barcelona.)
12:15		Andrea Izquierdo (Andreo Rowling) entrevista a Jordi Sierra i Fabra.	
14:00		Mesa redonda y tapas con autores. (Lara A. Serodio, Laia Soler...)	Bocadillos y taller a 7 manos. Fan Fiction de Los Gatos Guerreros. Salamandra + autoras. (Paula Peralta, Laura Tàrraga...)
15:15 / 15:30		Speed Talks, ¿cómo hacer grande tu blog?	Transmedia, realidad aumentada y realidad virtual en los libros. (Dani Ortega y la editora de Oxford)
16:00	Acreditaciones y programas. (Aforo limitado)	Behind the scenes. Networking entre los asistentes.	
17:00	Presentación de novedades Titania, Puck y Sin límites. (Si vienes disfrazado tienes premio*)		
18:00	Slam de Microrrelatos. (Premio al mejor microrrelato**)		

Imatge 38: Horari de les activitats de la Book Con BCN.

⁴²Vídeo del telenotícies de TV3 on surt la Book Con BCN:

<http://www.ccma.cat/tv3/alacarta/telenoticias/els-booktubers-mes-influents-al-festival-literari-mon-libre/video/5661029/>

Imatge 43: Photocall de la Book Con.

Imatge 42: Xerrada de Jordi Sierra i Fabra i Andrea Izquierdo.

Imatge 47: Foto amb Lara A. Serodio

ibra.

Imatge 44: Xerrada de Laia Soler i Lara A. Serodio

Imatge 45: Xerrada d'Andrea Izquierdo i Javier Fernández.

Imatge 46: Taller de Fanfics.

10.6. Firma de Blue Jeans (22/04/2017).

¡Empiezan las Firmas!

Aquí os dejo el horario de las firmas que haré durante el mes de abril y mayo. Son todas de Ferias del libro que me han invitado a participar. Es imposible estar en todas. Recordad que he estado en las 50 provincias españolas firmando al menos una vez y en seis países de Latinoamérica.

- 21 abril - Feria del libro de VALENCIA, Los viveros (Firma) 18:00

- 22 abril - Vic, Abacus (El Portal de las Ramblas, 6) Firma 18:00

- 23 abril - Sant Jordi, BARCELONA. Por la mañana desde las 11:00 Casa del libro de Paseo de Gracia / Por la tarde desde las 17:00 en Corte Inglés de Plaza Catalunya.

Imatge 50: Dates i lloc de les firmes de Blue Jeans.

Imatge 49: Foto amb Blue Jeans.

10.7. Col·laboració amb la llibreria Laie (23/04/2017).

Durant el dia de St. Jordi que va permetre poder formar part dels entrevistadors i dels venedors i per tant viure la diada des de dins. (23/04/2017).

10.8. Assistència a diverses firmes el dia de St. Jordi.

ST. JORDI 🌸📖 (Col·laboració Laie)	
11	Laie
12	R.J. Palacio
13	Alba Quintas
14	Rambla Catalunya, 75
15	
16	
17	Seliria
18	Rambla Catalunya, 75
19	R.J. Palacio
20	

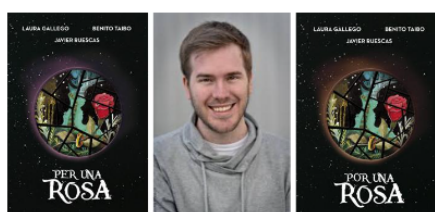

FIRMAS
 10:00-11:00
 Maite Libros
 (Via Augusta, 64)
 13:00-14:30
 Nocturna
 (Rambla Catalunya, 75)

FIRMAS
 10:00-11:00
 Maite Libros
 (Via Augusta, 64)
 12:00-13:00
 Gigamesh
 (c/ Bailén, 8)
 17:00-18:30
 Nocturna
 (Rambla Catalunya, 75)

Javier Ruesscas

(Per una rosa – Por una rosa)

11h – 12h: Abacus L'Illa (Av. Diagonal / Numància)

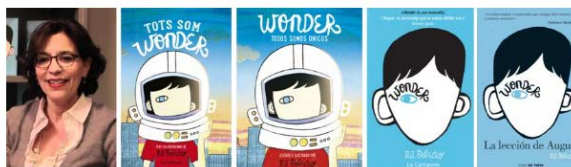
12h – 13h: FNAC L'Illa (Av. Diagonal, 557)

13h – 14h: Llibreria + Bernat (Buenos Aires, 6)

17h – 18h: Bolibloc (La Rambla, 109)

R. J. Palacio

(Wonder – Tots som Wonder – Todos somos únicos)

11h – 12h: FNAC Triangle (Plaça Catalunya)

13h – 14h: La Central (Plaça Vicenç Martorell)

16h – 17h: Parada Ficat (Passeig de Gràcia, 83)

17h – 19h: Abacus (Rambla Catalunya/Còrsega)

19h – 20h: Laie La Pedrera (Passeig de Gràcia/La Pedrera)

10.8.1. Firma de l'autora R.J. Palacio*Imatge 51: Firma de R.J. Palacio.**Imatge 52: Foto amb R.J. Palacio***10.8.2. Firma de *La flor de fuego* d'Alba Quintas.***Imatge 53: Foto amb Alba Quintas.*

Imatge 54: Firma de La flor de fuego.

10.8.3. Firma de Javier Ruescas.

Imatge 55: Firma de Javier Ruescas.

Imatge 56: Foto amb Javier Ruescas.

10.8.4. Firma d'Íria Gil Parente i Selene Molaes Pascual.

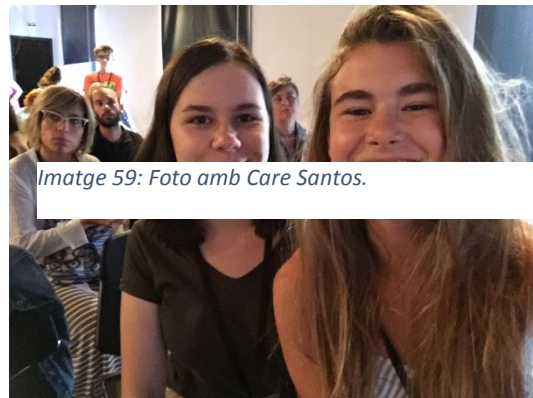
Imatge 57: Foto amb Íria G. Parente i Selene M. Pascual.

10.9. Assistència a la III trobada de joves lectors (30/06/2017):

Jornada dedicada als joves lectors, bloguers i booktubers amb una conferència sobre clàssics duta a terme per dos dels joves lectors, dues taules rodones amb torn de preguntes i debat

amb fila zero i la resta del públic assistent, un concurs literari i acte de colofó final (segurament un recital o taller de poesia)⁴³

Imatge 59: Foto amb Care Santos.

Imatge 60: Foto amb Marta Botet.

⁴³ Informació de la III trobada: <http://artssantamonica.gencat.cat/es/detall/III-Trobada-de-Joves-Lectors>

Imatge 62: Foto de la III trobada.

Imatge 61: Foto de grup de la III trobada.

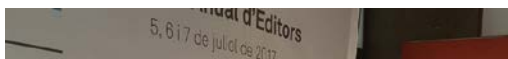
10.10. Assistència al Fòrum Edita Barcelona 2017 (06/07/2017).

Per segon any consecutiu es convoca aquesta trobada de debat sobre els grans reptes, oportunitats i problemes del món del llibre i l'edició actual. Té lloc a Barcelona, capital editorial internacional en llengua castellana i també catalana, i una de les ciutats de referència mundial en el sector de l'edició, reafirmada recentment per la seva integració a la Xarxa de Ciutats de la Literatura UNESCO. El Fòrum Edita, organitzat pel Gremi d'Editors de Catalunya i per la Universitat Pompeu Fabra a través del seu Màster en Edició de la *UPF Barcelona School of Management*, compta amb el patrocini de l'Ajuntament de Barcelona i la col·laboració de l'Associació d'Editors en Llengua Catalana, CEDRO, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, el Ministerio de Educación, Cultura y Deporte i la Federación de Gremios de

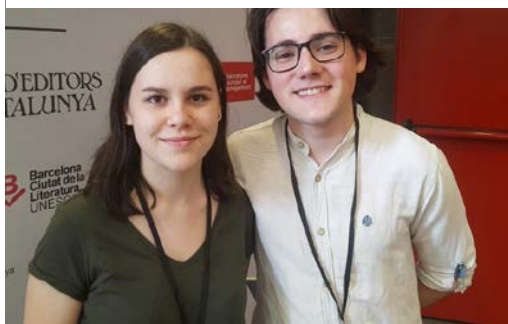

Imatge 63: Foto del Fòrum Edita BCN.

Editores de España.⁴⁴

Imatge 64: Foto amb Sebas G. Mouret.

10.11. Entrevista a Laia Soler (05/09/2017).*Imatge 65: Foto amb Laia Soler.***10.12. Presentació *Invierno en Las Vegas* d'Andrea Izquierdo (13/10/2017)**

Andrea Izquierdo

Invierno en Las Vegas FIRMAS

11/10	MADRID:	18:00	Casa del Libro (Gran Vía)
13/10	BARCELONA:	18:00	FNAC El Triangle (Plaça Catalunya)
19/10	MURCIA:	18:00	Librería Educania (c/ Sociedad, 10)
20/10	VALENCIA:	17:00	FNAC
21/10	SEVILLA:	11:30	ARC (Andalucía Reader Con)
26/10	ZARAGOZA:	18:00	FNAC (centro)
3/11	LOGROÑO:	19:30	Santos Ochoa Castroviejo
4/11	BILBAO:	18:30	Casa del Libro

 @NocturnaEd @AndreRowling

*Imatge 66: Foto amb Andrea Izquierdo.**Imatge 67: Dates de les firmes d'Invierno en las Vegas.*

10.13. Presentació *Ladrones de libertad* d'Iria G. Parente i Selene M. Pascual

LADRONES DE LIBERTAD
IRIA G. PARENTE
SELENE M. PASCUAL

PRESENTACIONES

30/9 **VIGO**: 18:00 Casa del Libro
7/10 **MADRID**: 18:00 Casa del Libro (Gran Vía)
14/10 **BILBAO**: Datos por confirmar
20/10 **SEVILLA**: ARC (Andalucía Reader Con)
28/10 **VALENCIA**: 18:00 FNAC
4/11 **BARCELONA**: Datos por confirmar

@NocturnaEd @iriayselene

Imatge 68: Dates de les presentacions de *Ladrones de libertad*.

Victoria Álvarez
La ciudad de las sombras

PRESENTACIONES

17/11/17 **MADRID**: 18:00 Casa del Libro (Gran Vía)
18/11/17 **SALAMANCA**: 19:00 Letras Corsarias
24/11/17 **SEVILLA**: 19:30 FNAC
1/12/17 **ZARAGOZA**: 18:00 FNAC (centro)
2/12/17 **BARCELONA**: 18:00 Casa del Libro (Rambla Catalunya)
13/1/18 **VALENCIA**: 18:00 FNAC
25/1/18 **OVIEDO**: 18:00 Casa del Libro
26/1/18 **BILBAO**: 18:00 Casa del Libro
27/1/18 **SANTANDER**: 18:00 Librería Gil

@NocturnaEd @VictoriaAlvar99

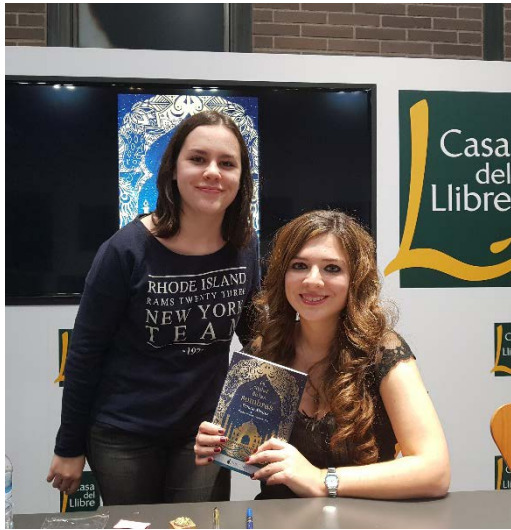
Imatge 71: Dates de les presentacions de *La ciudad de las sombras*.

(04/11/2017).

10.14. Presentació *La Ciudad de las sombras* de Victoria Álvarez (02/12/2017).

Imatge 70: Foto de la presentació de *La ciudad de las sombras*.

Imatge 73: Foto amb Victoria Álvarez.

Imatge 72: Foto amb Laia Soler.

11. CONCLUSIONS

Després d'haver estat treballant en aquest projecte durant tants mesos s'han après moltes coses i ampliat molts altres coneixements que ja es tenien. Ha estat un gran procés però veure el resultat és satisfactori.

Primer de tot s'ha de dir que en definitiva la literatura juvenil és simplement una etiqueta posada per les editorials i distribuïdores i es tracta de literatura amb personatges joves en la seva majoria. En segon lloc s'ha vist que alguns grans èxits han marcat les línies de tendència dels llibres dels següents mesos fins que un altre llibre diferent ha triomfat i es crea una nova tendència. Els llibres no tenen perquè ser bons i molts són molt criticats. La majoria acaba tenint una adaptació cinematogràfica o bé és deguda a aquesta que es converteix en tendència. També s'ha observat que l'única diferència entre les diferents etiquetes o

classificacions de la literatura és principalment l'edat dels personatges i l'explicitat de diferents temes com el sexe o la violència. S'ha pogut comprovar que la literatura juvenil és considerada una literatura de segona categoria només pel fet d'estar destinada a un públic jove. Cosa que no hauria de ser ja que no deixa de ser literatura però amb uns personatges de menys edat. S'ha demostrat que la lectura és molt important i la fomentació des de les escoles hauria de canviar per a poder formar més lectors i el sistema de lectures obligatòries actuals no acaba de funcionar. Després d'analitzar els llibres s'ha vist que característiques dels llibres juvenils són les mateixes que les de qualsevol altre llibre només hi ha alguna petita variació en algun tema en concret i que durant els anys. Entre els quatre llibres analitzats dels qual un està classificat com a adult no hi ha hagut pràcticament cap diferència amb els altres i s'ha comprovat que frontera entre les novel·les juvenils i les adultes no està gens definida i és subjectiva per part de la persona que el classifiqui. Actualment les plataformes que difonen la literatura juvenil són en gran majoria el cinema i les xarxes socials. El cinema arriba a molta gent i fa més exitosos alguns llibres i cada vegada la comunitat de youtube i d'instagram va agafant més força i més presència. Les xarxes socials formen part del dia a dia de tots els adolescents. La televisió es queda enrere i no hi ha pràcticament programes dedicats al tema. Tot i que cada vegada la comunitat va prenent més força a Instagram crear un perfil de bookstagram i donar-se a conèixer no és fàcil però es pot veure que realment són temes que interessen i es va aconseguint a poc a poc. A mesura que augmenten les editorials et tenen en més consideració i comencen les col·laboracions amb elles. Durant l'any es fan molts esdeveniments, firmes i presentacions amb aforaments plens i cues llarguíssimes. Demostració que els joves llegeixen i els interessen aquestes activitats. La lectura ha deixat de ser individual per passar a ser col·lectiva.

S'han pogut demostrar les principals qüestions plantejades en les motivacions alhora de fer el treball que la lectura no és una activitat solitària i que els joves llegeixen i ho fan amb passió.

12. FONTS

Arts Santa Mònica (2017). *II Trobada de Joves Lectors*. Consultat des de: <http://artssantamonica.gencat.cat/es/detall/II-Trobada-de-Joves-Lectors>

AYÉN, Xavi (30/04/2017). Literatura viral: Un nou fenomen de prescripció editorial. *La Vanguardia: Cultura*. Consultat des de: www.lavanguardia.com/cultura/20170430/422151638113/literatura-viral.html

BALGUER, Anna (s.d.). *El narrador i el punt de vista*. Consultat des de: <http://www.auladecatala.com/literatura/teoria-literaria/el-narrador-i-el-punt-de-vista/>

BEJARANO, Patricia (en contant actualització). Patricia Bejarano Martín. [Canal de youtube]. Consultat des de: <https://www.youtube.com/channel/UC2wRaeVW-Zu92MBE8ue6cYA>

BERMEJO, Ana (10/12/2006). El triunfo de la saga de Idhún: La escritora valenciana Laura Gallego, de 29 años, conquista al público juvenil con su trilogía fantástica. *El País*. Consultat des de: https://elpais.com/diario/2006/12/10/domingo/1165726359_850215.html

BOOK CON BCN (2017). ¿Qué es la Book Con BCN?. [Entrada blog]. Consultat des de: <http://bookconbcn.blogspot.com.es/p/que-es-la-book-con.html>

Boolino (10/4/2017). #BookConBCN. ¡Photocall!. [Facebook, àlbum d'imatges]. Consultat des de: https://www.facebook.com/pg/boolino/photos/?tab=album&album_id=1445130315543666

Boolino (2017). Vine a la Book Con Barcelona!. [Formulari d'inscripció]. Consultat des de: <https://boolino.typeform.com/to/P26CTT>

BOTET, Marta (4/7/2016). II Trobada de Joves Lectors 2016. [Entrada vídeoblog]. Consultat des de: https://www.youtube.com/watch?v=NVZkT7_rdZs

BOTET, Marta (en constant actualització). Recomanacions de Llibres. [Canal de youtube]. Consultat des de: <https://www.youtube.com/user/martabotetborras/>

BOTET, Marta (s.d.). Recomanacions de llibres. [Blog]. Consultat des de: <http://recomanacionsdellibres.blogspot.com.es/>

BOUTELLIER, Paola (en constant actualització). Bicheando libros. [Canal de youtube]. Consultat des de: <https://www.youtube.com/channel/UCSZMUj4kz0Nksa2ZZftuirw>

BRUNE, Raquel (en constant actualització). Raquel Bookish. [Canal de youtube]. Consultat des de: https://www.youtube.com/channel/UCuUL13ETm_8sR03Q1IC1l6g/

BYERS, Julia (21/5/2015). Middle Grade vs. Young Adult. [Entrada blog]. Consultat des de: <https://teenscanwritetoo.wordpress.com/2015/05/21/middle-grade-vs-young-adult/>

CAMBRIL, Bibiana (en constant actualització). Bibiana In Bookland. [Canal de youtube]. Consultat des de: <https://www.youtube.com/channel/UC9xEVNJxpLDNZIOwYbETH7g>

CANTADOR, Sara (en constant actualització). Nube de Palabras. [Canal de youtube]. Consultat des de: <https://www.youtube.com/user/Nubedepalabras>

CARRANZA, Carlos (en constant actualització). La cueva de Charles. [Canal de youtube]. Consultat des de: <https://www.youtube.com/user/lacuevadecharles/>

Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (8/4/2017). *Els booktubers més influents, al festival literari Món Llibre*. [Vídeo]. Consultat des de: <http://www.ccma.cat/tv3/alcanta/telenoticies/els-booktubers-mes-influents-al-festival-literari-mon-llibre/video/5661029/>

Corporación de Radio y Televisión Española (2018). Página Dos. Consultat des de: <http://www.rtve.es/television/pagina2/anteriores/>

DD.AA. (en constant actualització). #joveslectors. [Hashtag de twitter]. Consultat des de: <https://twitter.com/hashtag/joveslectors?src=hash>

DE PAULA, Francisco (2017). La web de Blue Jeans. [Blog]. Consultat des de: <http://www.lawebdebluejeans.com/>

DONADIEU, Mar (en constant actualització). Unicornios y monstruos. [Canal de youtube]. Consultat des de: https://www.youtube.com/channel/UCSK_aBfiP3N8CQX62u72RAA/

EFE (16/10/2015). César Mallorquí: No se puede convertir la literatura en una asignatura. *La Vanguardia: Cultura*. Consultat des de: <http://www.lavanguardia.com/cultura/20151016/54438160837/cesar-mallorqui-no-se-puede-convertir-la-literatura-en-una-asignatura.html>

El Templo de las Mil Puertas (23/2/2013). El manifiesto de la literatura juvenil. [Vídeo]. Consultat des de: <https://www.youtube.com/watch?v=3OolOp6HkYM>

Escuela de escritura creativa (03/01/2016). *Focalización narrativa*. Consultat des de: <http://www.escueladeescrituracreativa.com/teoria-literaria/focalizacion-narrativa/>

FERRI, Maria Josep (28/09/2014). Laura Borràs : “Llegir no ens fa millors persones però ens obre perspectives”. Ara: *Balears*. Consultat des de: https://www.arabalears.cat/premium/cultura/Laura-Borras-Llegir-persones-perspectives_0_1220278095.html

Fòrum Edita Barcelona (2017). Edita Barcelona. Consultat des de: <http://editabarcelona.gremieditors.cat/ca/inici>

Fòrum Edita Barcelona (2017). Fòrum Anual d'Editors: Viatge al 2030. [Dossier de premsa]. Consultat des de: <http://editabarcelona.gremieditors.cat/wp-content/uploads/2017/07/Edita17-DossierCAT-1.pdf>

G. PARENTE, Iria (11/05/2015). Opinión: After, un amor más bien finito. [Entrada blog]. Consultat des de: <https://creandoentredos.com/2015/05/11/opinion-after-un-amor-mas-bien-finito/>

GALLEGO, Laura (2011, edició del 2013). *Allà on els arbres canten* (3a edició). Barcelona: Editorial Cruïlla.

GARBER, Stephanie (2017). *Caraval*. Barcelona: Planeta.

GARCÍA MOURET, Sebas (en constant actualització). El coleccionista de mundos. [Canal de youtube]. Consultat des de: <https://www.youtube.com/user/channelcoleccionista>

GELI, Carles (01/04/2013). Reina de la aventura: Empezó a escribir con 11 años y ha vendido más de dos millones de sus libros de fantasía. Laura Gallego reivindica el género y su lectura en las escuelas. *El País: El País Semanal*. Consultat des de: https://elpais.com/elpais/2013/04/01/eps/1364827008_238777.html

GÓMEZ, Antonio A. (2016). *Animación a la lectura y literatura juvenil* (1a edició). Sevilla: Editorial Renacimiento.

GÓMEZ, Lara (22/03/2017). Booktubers o por qué tus hijos leen más que nunca: Fenómeno mundial. *La Vanguardia: Cultura*. Consultat des de: http://www.lavanguardia.com/cultura/20170322/42798882029/booktubers-literatura.html?utm_campaign=botones_sociales&utm_source=twitter&utm_medium=social

Goodreads Inc (2018). Goodreads. [Pàgina web]. Consultat des de: <https://www.goodreads.com/>

Goodreads Inc (s.d.). Popular New Adult Books. [Llista de Goodreads]. Consultat des de: <https://www.goodreads.com/shelf/show/new-adult>

Goodreads Inc (s.d.). YA Novels Made Into Movies. [Llista de Goodreads]. Consultat des de:

https://www.goodreads.com/list/show/2241.YA_Novels_Made_Into_Movies

Goodreads Inc (s.d.). Young Adult Book Lists. [Llistes de Goodreads]. Consultat des de:

<https://www.goodreads.com/list/tag/young-adult>

Grup de Treball de Biblioteques Infantils (10/3/2017). Què és un clàssic?. [Entrada blog].

Consultat des de: <http://bibboto.blogspot.com.es/2017/03/que-es-un-classic.html>

Grupo SM (14/10/2014). *Laura Gallego: "Nunca imaginé que Memorias de Idhún siguiera emocionando a la gente diez años después"*. Consultat des de: <http://www.grupo-sm.com/noticias-sm/noticia/laura-gallego-nunca-imagine-que-memorias-idhun-siguiera-emocionando-gente-diez>

Grupo SM (27/01/2012). *Laura Gallego vende en 3 meses 60.000 ejemplares de su último libro*.

Consultat des de: <http://www.grupo-sm.com/noticias-sm/noticia/laura-gallego-vende-en-3-meses-60000-ejemplares-su-ultimo-libro>

Grupo SM (s.d.). *Entrevista a Laura Gallego*. Consultat des de:

http://blogdsi.typepad.com/files/entrevista_lauragallego.doc

Grupo SM (s.d.). *La novela de aventuras*. Consultat des de: <https://es.literaturasm.com/novela-de-aventuras>

HarperCollins Publishers (19/2/2015). *A Brief History of Young Adult Books*. Consultat des de:

<http://www.epicreads.com/blog/a-brief-history-of-young-adult-books/>

Importancia de la Lectura (s.d.). Consultat des de: <https://www.importancia.org/lectura.php>

Institució de les Lletres Catalanes (11/8/2015). *Laura Borràs: 'Els clàssics són d'una modernitat radical'*.

Consultat des de: <http://www.lletrescatalanes.cat/ca/lletres-2-0/noticies/item/977-laura-borras-els-classics-son-d-una-modernitat-radical>

JENSEN, Kelly (29/2/2016). *The best selling young adult books of all time*. Consultat des de:

<https://bookriot.com/2016/02/29/the-best-selling-young-adult-books-of-all-time/>

KLEMS, Bryan K. (7/8/2014). *The Key Differences Between Middle Grade vs Young Adult*.

Consultat des de: <http://www.writersdigest.com/online-editor/the-key-differences-between-middle-grade-vs-young-adult>

LH Espai de Debat (25/6/2013). *Laura Borràs: "Els clàssics no queden consumits pel seu temps, ens acullen sempre"*. Consultat des de: <http://lhespaidebat.com/laura-borras-els-classics-no-queden-consumits-pel-seu-temps-ens-acullen-sempre/>

Libros de María Antonieta (15/9/2016). Booktube, la literatura basura y la lectura crítica. [Entrada vídeoblog]. Consultat des de: <https://www.youtube.com/watch?v=gplCY4eAZy4>

Licenciado K (28/4/2009). Los clásicos según Borges. [Entrada blog]. Consultat des de: <https://elcanonliterario.wordpress.com/2009/04/28/los-clasicos-segun-borges/>

LIJMAER, Lucía (14/11/2014). Los jóvenes leen, pero no se lo digas a nadie. *eldiario.es*. Consultat des de: http://www.eldiario.es/cultura/jovenes-leen-digas-nadie_0_324417875.html

Little Red (en constant actualització). Little Red Read. [Canal de youtube]. Consultat des de: <https://www.youtube.com/user/LittleRedRead>

Llegir en cas d'incendi (2/4/2017). *Signatures de Sant Jordi 2017*. Consultat des de: <http://www.llegirencasdincendi.cat/2017/04/signatures-de-sant-jordi-2017-firmas-de-sant-jordi/>

LLUCH, Gemma i VALRIU, Caterina (2013). *La literatura per a infants i joves en català: Anàlisi, gèneres i història* (1a edició). Alzina: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana.

LO, Malinda (1/2/2013). *An Introduction to Middle Grade and Young Adult Fiction, Part 1: Definitions*. Consultat des de: <http://www.sfw.org/2013/02/an-introduction-to-middle-grade-and-young-adult-fiction-part-1-definitions/>

LORENZO, Josu (en constant actualització). Josu Diamond. [Canal de youtube]. Consultat des de: <https://www.youtube.com/user/LibrosPorLeer/>

MANRESA, Mireia (2013). *L'univers lector adolescent* (1a edició). Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat.

MATALÍ, Ester F. (09/05/2016). *II Trobada de Joves Lectors*. Consultat des de: <http://www.quellegeixes.cat/activitats/ii-trobada-de-joves-lectors>

MIGLIORE, Vanessa R. (en constant actualització). Iris de Asomo. [Canal de youtube]. Consultat des de: <https://www.youtube.com/channel/UC9xT8o22Umu21jLCi9nmMA/>

Narrador y focalización (29/6/2012). [Entrada blog]. Consultat des de: <http://trabajoyliteratura.blogspot.com.es/2012/06/narrador-y-focalizacion.html#!/2012/06/narrador-y-focalizacion.html>

Nocturna [NocturnaEd] (en constant actualització). Nocturna. [Perfil de twitter]. Consultat des de: <https://twitter.com/NocturnaEd/media>

NOPCA, Jordi (16/09/2011). Deu raons per llegir els clàssics: Decàleg per apropar-se a la col·lecció de la Fundació Bernat Metge. *Ara.cat*. Consultat des de: https://www.ara.cat/especials/Fundacio_Bernat_Metge-Italo_Calvino-Deu_raons_per_llegir_els_classics_0_555544548.html

Nube de palabras (6/9/2015). No me avergüenzo de ser booktuber. [Entrada vídeoblog]. Consultat des de: https://www.youtube.com/watch?v=Yb_W-nAvDHE

Obra Social "la Caixa" (2014). *La importància de llegir els clàssics*. [Vídeo]. Consultat des de: <https://www.educaixa.com/ca/-/bits-de-literatura-la-importancia-de-leer-los-clasicos>

PALOU, Juli i CELA, Jaume (08/03/2014). Per a què serveix llegir?. *Ara.cat: Criatures*. Consultat des de: https://criatures.ara.cat/que-Serveix-llegir_0_1097890204.html

PIERNAS, Alberto (25/2/2016). *Los 20 libros del siglo XXI más vendidos*. Consultat des de: <https://www.actualidadliteratura.com/los-libros-mas-vendidos-del-siglo-xxi/>

Planeta (2018). *Laura Gallego*. Consultat des de: <https://www.planetadelibros.com/autor/laura-gallego/000019574>

PLASCENCIA, Ángel i USÓN, Víctor (3/12/2017). 'Booktubers', de la pantalla a los libros: Lector, escritor y 'youtuber', este es el perfil de quienes acercan la literatura a los más jóvenes. *El País*. Consultat des de: https://elpais.com/cultura/2017/12/02/actualidad/1512237138_977398.html

Què Llegeixes (2/7/2017). II Trobada de joves lectors. [Llista de Storify]. Consultat des de: <https://storify.com/quellegeixes/joveslectors>

RAMIREZ, Claudia (en constant actualització). Clau Reads Books. [Canal de youtube]. Consultat des de: <https://www.youtube.com/user/GraviEchizen/>

RAPP, Nicolas i THAKKER, Krishna (26/6/2017). Harry Potter at 20: Billions in Box Office Revenue, Millions of Books Sold. *Fortune*. Consultat des de: <http://fortune.com/2017/06/26/harry-potter-20th-anniversary/>

ROIG, Iris (en constant actualització). Iris Grimm. [Canal de youtube]. Consultat des de: https://www.youtube.com/channel/UCXh_CDX0Itm35Y5VoWrGd3g

ROWLING, J.K. (2017, publicat per primer cop el 1997). *Harry Potter and the Philosopher's Stone: Hufflepuff Edition*. Londres: Bloomsbury Publishing LTD.

RUESCAS, Javier (en constant actualització). JavierRuescas. [Canal de youtube]. Consultat des de: <https://www.youtube.com/user/ruescasj>

RUESCAS, Javier (s.d.). *Límites en la Literatura Juvenil*. Consultat des de: https://www.mecd.gob.es/lectura/pdf/v12_javier_ruescas.pdf

SÁIZ, Anabel (s.d.). *El adolescente en la literatura juvenil actual*. Manuscrit no publicat, IES Jaume I, Salou, Catalunya.

STRICKLAND, Ashley (15/4/2015). A brief history of young adult literatura. *CNN*. Consultat des de: <http://edition.cnn.com/2013/10/15/living/young-adult-fiction-evolution/>

TEIXIDOR, Emili (2007). *La lectura i la vida: Com incitar els nens i els adolescents a la lectura: una guia per a pares i mestres* (1a edició). Barcelona: Columna Edicions.

Tipus de narrador (29/10/2010). Consultat des de: <http://batxillerat.blogspot.com.es/2010/10/tipus-de-narrador.html>

Universidad Regiomontana (s.d.). *La importancia de fomentar la lectura*. Consultat des de: <http://sib2.ur.mx/Home/Laimportanciadefomentarlalectura.aspx>

Universitat Abat Oliba CEU (9/6/2017). *Marta Botet - "Yo también participo de mi educación"*. [Vídeo]. Consultat des de: <https://www.youtube.com/watch?v=IVB933a9eh0&feature=youtu.be>

USUÀRIA (en constant actualització). Llibres juvenils. [Perfil d'instagram]. Consultat des de: <https://www.instagram.com/llobresjuvenils/>

VENTURA, Cèlia (01/10/2012). Llegir per plaer. *La Vanguardia: Cartas*. Consultat des de: <http://www.lavanguardia.com/participacion/cartas/20121001/54351430169/llegir-per-plaer.html>

Vero Drangofly (en constant actualització). Vero Dragonfly. [Canal de youtube]. Consultat des de: <https://www.youtube.com/user/vptdragonfly/>

WILDE, Oscar (2005, edició original 1890). *El retrat de Dorian Gray*. Barcelona: Editorial Proa. Col·lecció: Biblioteca Bàsica d'El Periódico.

ZAYAS, Felipe (2010). Temas y géneros en la literatura infantil y juvenil. Consultat des de:
<http://www.fzayas.com/portfolio/temas-y-generos-en-la-literatura-infantil-y-juvenil/>

